

ALUMINIJA

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

STEV. 10

OKTOBER 1974

LETNIK XII

OBISKAL NAS JE TOVARIŠ FRANCE POPIT, PREDSEDNIK CK ZKS

Torišče delovanja komunistov predvsem v sindikatu

Komunisti OZD Tovarna glinice in aluminija smo imeli čast, da smo v svoji sredi lahko pozdravili visokega gosta, tovariša Franceta Popita, predsednika CK ZKS, ko smo se 24. septembra zbrali na sestanku v dvorani delavskega sveta.

Na sestanku, ta je potekal v znamenju pregleda dosedanjega delovanja osnovnih organizacij v TOZD in DS ter bodočih nalog, smo tovariša predsednika in njegovo spremstvo seznanili z življenjem in delom komunistov v našem kolektivu, pa tudi z gospodarskimi problemi in bodočimi programi. Tovariš predsednik se je zanimal, kako delamo člani ZK in kako uresničujemo v praksi novo ustavo. Kako smo pripravljali prve zbornice proizvajalcev in kaj vse smo na zborih obravnavali. Tovariš France Popit nam je nakazal marsikatero primernejšo obliko dela in nas opozoril na dejstvo, da je pravo mesto delovanja članov ZK v naši najmnogi organizaciji — v sindikatu. Tu se moramo komunisti povsem uveljaviti z dobrim delom in požrtvovalnostjo. Dal nam je še mnogo koristnih napotkov za bodoče uspešno delo in nam nakazal smer bodočega boja komunistov.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi TGA so tovarišu predsedniku hvaležni za obisk in upajo, da ga bodo imeli še priložnost pozdraviti v Kidričevem.

Ob koncu smo tovariša Franceta Popita povabili na proslavo kolektiva ob 20-letnici obratovanja tovarne — 21. novembra letos.

Delovni pogovor komunistov našega podjetja — med njimi je tudi predsednik CK ZKS tovariš France Popit — Najnovejše: o bodočih nalogah na 8. strani.

Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA TGA:

SPREJET PRAVILNIK O DODELJEVANJU STANOVANJ

Delavski svet je imel 6. redno s io 1. oktobra 1974

— Sprejem Pravilnika o dodeljevanju stanovanj

Delavski svet TGA je sprejel Pravilnik o dodeljevanju stanovanj, pri tem pa je upo-

števal sprejemljive pripombe delavskega sveta TOZD Tovarna aluminija. Z ozirom na pripombo, da bi naj v bodoče dodeljeval stanovanja v Kidričevem II svet za samouprav-

ljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje, je zadalžil direktorja splošnega sektorja in direktorja kadrovsko-socialnega sektorja, da v roku 14 dni podata poročilo delavskemu svetu TOZD in delavskemu svetu skupnih služb glede razpoložljive pravice nad stanovanji v Kidričevem in Ptuj.

— Dodelitev stanovanj

— Katarini Bednjički, socialni delavki, zaposleni v delovni skupnosti skupnih služb — KSS kot socialni delavec, ki ima po pravilniku o dodeljevanju stanovanj skupno število točk A 490, je dodeljeno dvosobno stanovanje v Kidričevem 3, II. vhod, I. nad.; tega je prej uporabljal Ivan Mesarič;

— Jožetu Furmanu, KV obratnemu elektrinarju, zaposlenemu v TOZD vzdrževanje kot elektromehanik II, s skupnim številom točk A 320 po pravilniku, je dodeljeno enosobno stanovanje št. 48 v Kidričevem 13, III. nad.; tega je dosedaj upo-

rabljal Katarina Bednjički;

— Štefanu Kreslinu, PKV gliničarju, zaposlenemu v TOZD Tovarna glinice kot stikalničar na dekantaciji, s skupnim številom točk A 620 po pravilniku, je dodeljeno 3-sobno stanovanje v Kidričevem 23, pritličje desno (prej Franc Jelen);

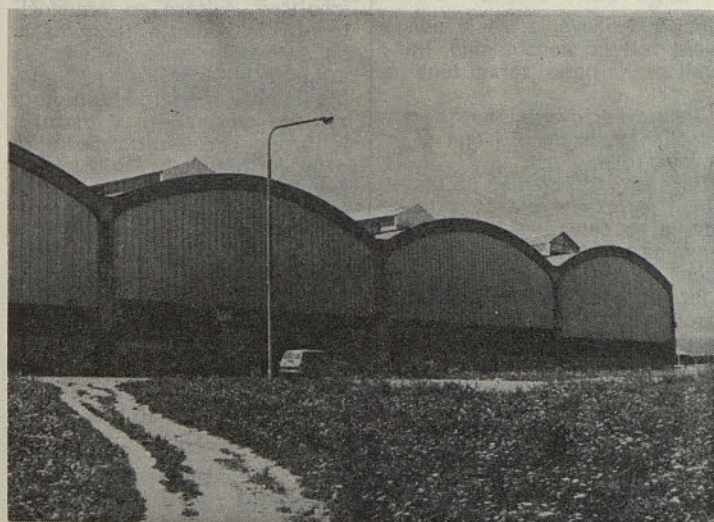
— Antonu Jazbecu, KV avtomehaniku, zaposlenemu v delovni skupnosti skupnih služb — komercialni sektor — kot posluževalec polnilnega stroja, s skupnim številom točk A 330 po pravilniku, je dodeljeno 2-sobno stanovanje v Kidričevem 35, pritličje desno; tega je uporabljal Štefan Kreslin;

— Martinu Čušu, strojnemu tehniku, stan. v Ptuj, Kajuhova 3, zaposlenemu v TOZD Vzdrževanje kot sne-malec I, s skupnim številom točk A 560 po pravilniku, je dodeljeno enosobno stanovanje v Ptuj, Potrčeva c. 50, II. nad.; tega je uporabljal Vinko Klasinc;

— Janku Megliču, strojnemu tehniku, zaposlenemu v DS skupne službe — razvoj — kot konstruktor II, s skupnim številom točk A 420 po pravilniku, je dodeljena garsonjera št. 6, III. nad. v Ptuj, Kajuhova 3; to je prej uporabljal Martin Čuš;

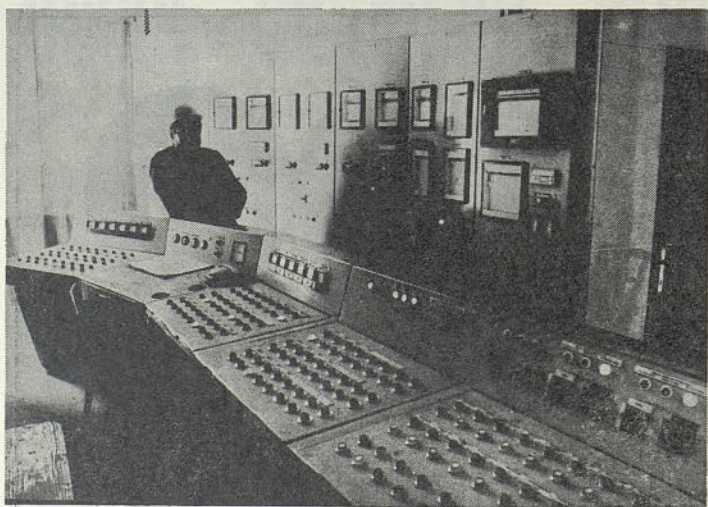
— Ivanu Kamplu, VKV strojnemu ključavničarju, zaposlenemu v TOZD Vzdrževanje kot vodja skupine za ročno izdelavo rezervnih delov, s skupnim številom točk A 820 po pravilniku, je dodeljeno 3 in pol sobno stanovanje v Ptuj, Potrčeva 42, I. nad. — desno; tega je prej uporabljal Viktor Prelog;

— Jožetu Novaku, KV gliničarju, zaposlenemu v TOZD Tovarna glinice kot posluževalec avtoklavov, s skupnim številom točk A 520 po pravilniku, je dodeljeno enosobno stanovanje v Ptuj, Potrčeva 44, IV. nad.; tega je uporabljal Ivan Kampl;

Iz Impola: nova valjarna

(Nadaljevanje na 6. strani)

Kalcinacija II

Kako smo poslovali?

Iz tabel I. in II. je razvidno, kako smo poslovali v mesecu septembru 1974 in v času od I. do IX. 1974.

Indeks 1974/1973 prikazuje odnos dosežene proizvodnje nasproti enakemu obdobju lanskega leta.

I. Dinamika proizvodnje — indeksi fizičnega obsega

Obrat — mesec	Plan	Doseženo			
		v mesecu kumulat. 1974/73			
A. GLINICA					
1. Izluženo:					
— avgust	100	97	95	98	
— september	100	82	94	96	
2. Kalcinirano:					
— avgust	100	91	101	104	
— september	100	88	100	102	
B. ALUMINIJ					
3. Elektroliza A:					
— avgust	100	107	106	81	
— september	100	106	106	87	
4. Elektroliza B:					
— avgust	100	107	103	102	
— september	100	108	103	103	
5. Elektroliza B 12-P:					
— avgust	100	96	106	92	
— september	100	84	103	90	
6. Elektroliza B 12-S:					
— avgust	100	83	84	83	
— september	100	83	83	82	
7. Livarna:					
— avgust	100	103	101	92	
— september	100	99	101	95	
8. Anodna masa:					
— avgust	100	101	97	163	
— september	100	97	97	184	

II. Prikaz porabljenih surovin na enoto proizvoda — IX/1974.

Na 1 tono proizvoda	Plan	Indeks	
		september	I-IX/1974
1. Al HIDRAT — Al₂O₃			
— boksit	100	102	103
— NaOH	100	211	125
— para	100	105	112
2. ALUMINIJ:			
Hala A:			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	97	100
— kriolit	100	127	107
— alum. fluorid	100	90	88
— el. energija — kemija	100	96	96
Hala B:			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	102	104
— kriolit	100	127	110
— alum. fluorid	100	65	80
— el. energija — kemija	100	97	101
Hala B 12-P:			
— glinica	100	100	100
— anodni bloki	100	117	106
— kriolit	100	103	93
— alum. fluorid	100	113	68
— el. energija — kemija	100	117	99

Hala B 12-S:			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	98	98
— kriolit	100	110	103
— alum. fluorid	100	63	80
— el. energija — kemija	100	105	105

3. ANODNA MASA:

Za izvoz:			
— petrol koks	100	100	101
— katranska smola	100	99	99
Za domačo porabo:			
— petrol koks	100	101	101
— katranska smola	100	98	98
— el. energija	100	94	94

NEZGODE

V SEPTEMBRU
1974

Septembra se je poškodovalo 15 delavcev.

Prikaz ponesrečencev po TOZD in skupnostih skupnih služb:

	Na delu	Na poti	Skupaj
TOZD ALUMINIJ	3	—	3
TOZD GLINICA	2	1	3
TOZD VZDRŽEVANJE	8	—	8
SKUPNOSTI SKUP. SLUŽB	—	1	1
SKUPAJ:	13	2	15

Število nezgod po virih:

prevozno sredstvo	1
železna konstrukcija	7
lug	1
plamen	1
ročno orodje	2
delovna pota in prehodi	2
vroča glinica	1

Število nezgod po vzrokih:

neprevidnost pri delu	9
otežkočen način dela	1
stroji in strojne naprave s hibami	1
nepravilen način dela	1
nagel tempo dela	2
kršenje SVD predpisov	1

SEPTEMBRA SO SE POŠKODOVALI NASLEDNJI DELAVCI:

TOZD ALUMINIJ:

- Vladimir Štumberger, mat. št. 4171, iz elektrolize A, je ročno odstranjeval gumijasto cev s stisnjenim zrakom — z vrvenico, katera se je zataknila, ko je s prebijalcem povozil gumijasto cev. Pri tem si je lažje poškodoval kazalec, sredinec in prstanec leve roke.
- Jože Zupanič, mat. št. 3145, iz livarne, se je 15. septembra 1974 poškodoval pri odpenjanju livnega lonca na stojalu. Udaril se je ob železno ograjo tako, da je na dlani leve roke utrpel lažjo poškodbo.
- Stanko Kmetec, mat. št. 762, iz elektrolize A, si je 3. septembra 1974 poškodoval pri vodenju klinov s pomočjo klešč v anodno peč. Pri tem je prišlo do izbruha plamena iz katodnega dela peči; ta ga je zadel po obrazu, vratu in hrbtu. Utrpel je lažje opekline.

TOZD GLINICA

- Jože Robič, mat. št. 364, iz glinice — rdeči del, je 13. septembra vstavil ploščo v cevovod za sonde pri prvi seriji. Pri odvijanju vijakov, ko so prirobnice popustile, je brozga polila ponesrečenca po kolenih. Utrpel je lažjo poškodbo.
- Franc Kornik, mat. št. 2865, iz skupine za vzdrževanje glinice, se je ponesrečil 23. septembra 1974, ko je opravljal remont na južni batni črpalki. Pri tem delu si je poškodoval mezinec leve roke.
- Janko Kranjc, mat. št. 1304, iz glinice — beli del, se je 3. septembra 1974 ponesrečil pri vstopu na vlak. Vrata vagona so mu stisnili palec desne roke.

TOZD VZDRŽEVANJE

- Franc Kavčevič, mat. št. 3963, iz strojnega vzdrževanja, se je poškodoval 19. septembra 1974 pri izbijanju vijaka M 20. Na anodnih tračnicah mu je izbijal spodrsnil in se je s kladivom udaril po palcu leve roke. Utrpel je lažjo poškodbo.
- Anton Jeza, mat. št. 4135, iz gradbenega vzdrževanja, se je 25. septembra 1974 ponesrečil pri odstranjevanju zračne pištole. Ta mu je spodrsnila, pri tem pa si je ponesrečenec poškodoval kazalec na desni roki.
- Jože Kokot, mat. št. 3912, iz strojnega vzdrževanja, se je ponesrečil 11. septembra 1974, ko je varil železno konstrukcijo. Razbeljena kovina mu je padla za čevelj desne noge, zaradi tega je utrpel opekline na desni nogi.
- Hinko Dasko, mat. št. 3705, iz elektrovzdrževanja, se je ponesrečil 9. septembra 1974 pri vklapljanju stikala. Pri tem si je na vzvodu lažje poškodoval palec leve roke.
- Mirko Smrtič, mat. št. 638, iz strojnega vzdrževanja, je utrpel poškodbo 21. septembra 1974. Izbil je jeklene plošče v mokrem mlinu, pri tem pa ga je ta udarila po čelu.
- Franc Gašper, mat. št. 4223, iz strojnega vzdrževanja, je 12. septembra 1974 demontiral klin, pri tem ga je železna palica udarila po dlani leve roke. Utrpel je lažjo poškodbo.
- Maks Lenart, mat. št. 4219, iz gradbenega vzdrževanja, se je 17. septembra 1974 poškodoval pri demontaži železnega praga. Ta mu je zdrsnil z rok, se odbil od tal in ga udaril po obrazu.
- Franc Maihen, mat. št. 1754, iz strojnega vzdrževanja, se je ponesrečil 21. septembra 1974. Demontiral je jeklene plošče na mokrem mlinu, pri tem mu je spodrsnilo. Pri padcu je utrpel lažjo poškodbo v zapestju leve roke.

SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

- Angela Jamer, mat. št. 2899, se je 2. septembra 1974 peljala s kolesom na delo. V trenutku, ko je sestopila s kolesa, je padla in si poškodovala levo nogo v kolenu.

Kdaj bomo začeli uporabljati svojo pamet?

Izumiteljska dejavnost, iskanje novih, boljših in racionalnejših tehničnih rešitev in delovnih postopkov, je v naši tovarni — pa tudi širše gledano: v Sloveniji — premalo razvita in organizirana.

Vemo tudi, da je Jugoslavija po številu izumov na prebivalca oziroma na zaposlenega na zadnjem mestu v Evropi. Tudi v primerjavi z razvijajočim se svetom v Evropi se Jugoslavija glede inventivne dejavnosti slabo odreže. Namesto, da bi iskali lastne rešitve, se zadovoljujemo z nakupom licenc. Do kakih nesmislov in nepotrebnega trošenja družbenih sredstev to pripelje, lahko vidimo tudi na primeru izgradnje aluminijске industrije v Jugoslaviji.

Kidričevo je že pred leti plačalo licenco za proizvodnjo glinice po kontinuiranem Bayer postopku. Namesto, da bi skušali uveljaviti domače izkušnje in znanje, je to licenco od Francozov kupil Titograd, kmalu za njim pa še Mostar. Eno in isto pametno torej morali trikrat plačati in še to — z devizami. Nujno se nam zastavlja vprašanje, kaj bi bilo potrebno spremeniti, da bi se ta, tako neugodna situacija počasi izboljšala.

Če pregledamo prijavljene izume v Jugoslaviji, nas bo prav gotovo začudilo, da je največ prijav izumov prispelo od upokojencev, ki v lastno veselje iščejo nove tehnične rešitve, katere pa potem zelo težko uveljavljajo v praksi. Manj predlogov pa je prišlo iz gospodarskih in raziskovalnih organizacij. Verjetno je za tako stanje delno kriv tudi zakon o patentih in tehničnih izboljšavah, ki je zastarel, kljub temu pa v zadnjih letih ni doživel nobenih bistvenih sprememb. Ob tako neustreznem zakonu ostajajo strokovni delavci nezainteresirani za izumiteljsko dejavnost, saj zakon ne ureja primerno statusa izumiteljev, niti materialno ali kakšno drugo stimulacijo.

V dvajsetih letih proizvodnje v našem podjetju je bilo realiziranih veliko tehničnih izboljšav, katere so omogočile, da je sedanja tehnologija na zadovoljivi višini. Na žalost avtorji teh izboljšav niso dobivali ne materialnega, ne moralnega priznanja. V zadnjih letih, po sprejemu pravilnika o patentih in tehničnih izboljšavah, se je stanje nekoliko izboljšalo. Prijavljenih je bilo nekaj tehničnih izboljšav, po številu dve ali tri na leto. Je pa postopek v zvezi z obravnavanjem predlogov in priznavanjem odškodnine tako dolg in se v nekaterih primerih tako zaplete, da to destimulativno vpliva na avtorje predlogov, pa tudi na ostale člane kolektiva.

(Nadaljevanje na 3. strani)

KAJ JE SINDIKAT?

(Izvlček iz Knjižice sindikata 1 — Družbena vloga in naloge sindikatov danes).

Kaj je sindikat?

Sindikat ni organizacija po formuli: predsednik + tajnik + še kakšen funkcionar. Sindikat je organizirana družba. To je zelo preprosta resnica — vsaj na videz — vsebuje pa vso modrost sindikalnega organiziranja in delovanja. Če bomo imeli to pred očmi, nam bo velikokrat lažje, velikokrat težje, kajti sindikat kot organizirano članstvo pomeni številne ukrepe, ki ne bi bili potrebni, če bi bil sindikat le predsednik s pisarniški funkcionarji.

Zveza sindikatov je najvišja družbenopolitična organizacija delavskega razreda, katere osnovna misel je v tem, da omogoča organizirano uresničevanje interesov delavskega razreda. Pri tem moramo takoj ugotoviti, da je vloga te organizacije v novih ustavnih razmerah neprimerno odgovornejša, kot je bila doslej. To osnovno spoznanje je podlaga za mnoge naše akcije in ravnanje, skratka: za naše delovanje. Ta vloga gre tako daleč, da lahko mirno rečemo: nič, kar je pomembnega za delavski razred in za delavce, se ne sme zgoditi brez sindikatov. To pomeni, da bomo morali uveljaviti tudi veliko novih ukrepov, če bomo hoteli, da bo ta formula uresničena. Kajti takega, kar ni pomembno za nas delavce, je v naši družbi hudo malo, pri čemer pa je treba upoštevati, da ima delavski razred oblast v svojih rokah, oziroma, mora biti delovanje sindikata po določenih kongresov in po ustavi tako zasnovano, da bo delavski razred resničen gospodar nad gojji, sredstvi in sadovi svojega dela, vendar ne le v ustavni klavzuli, ampak v resničnem življenju. To pomeni, da mora biti uresničena njegova oblast v vseh temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevni skupnosti, regiji, republiki, federaciji, v interesnih skupnostih, v bankah, v zavarovalnicah itd. skratka, v vseh smereh in tokovih tega, kar imenujemo družbena reprodukcija.

Na tej osnovni resnici je potrebno graditi tudi našo organiziranost. K temu še ena ugotovitev, ki jo tudi vsi dobro poznamo: vsa naša organiziranost služi enemu samemu cilju, in sicer, da bi bili čim bolj učinkoviti pri uresničevanju malog ob tako opredelje-

ni vlogi sindikatov. Nič na področju organiziranosti ni samemu sebi namen, vse je podrejeno temu osnovnemu izhodišču, učinkovitemu uresničevanju nalog.

Načela sindikalne organiziranosti in delovanja

Prvo izredno pomembno načelo je **razrednost**. To pomeni, da so podlaga in cilj našega delovanja interesi delavskega razreda, toda ne katerikoli in ne takšni, kot bi si jih kdorkoli sam izmislil, ampak interesi, ki so izraženi v doku-

mentih v navedenih dokumentih.

Razrednost torej — na partijskih pozicijah — to je tisto, kar moramo močno poudariti in kar nas vse skupaj zavezuje, posebno pa komuniste v sindikatih. Naša odgovornost po 25. seji CK ZKS je nesporno dvojna: odgovarjamo svoji partiji za delo v sindikatih kot najbolj množični družbenopolitični organizaciji delavskega razreda in odgovarjamo svojemu članstvu.

Nadaljnje načelo, katerega moramo v novih razmerah veliko bolj upoštevati, kot smo

lje se začeta disciplina in odgovornost; te pa smo v sindikatih pogosto zanemarjali. Če hočemo v sindikatih zagotoviti učinkovitost akcije, potem se je treba enotno dogovoriti o njej in jo tudi hkrati na enoten način začeti ter v enakem času pripeljati do kraja.

Načelo **načrtnosti** je izredno pomembno načelo v sindikalnem delovanju. Vedeti moramo, kaj hočemo, na kakšen način bomo to, kar hočemo, uresničili, vedeti moramo, kdo bo kaj uresničil. Skratka: planirati moramo naše akcije, ne smemo se prepustiti stihiji. Za

klubov bi izven političnih organizacij lahko imeli, kolikor bi hoteli. Sindikat pa je organizacija akcije in to konkretne akcije. Konkretnost razumemo kot načelo, ki pomeni da je treba vedno delati; vedeti je treba, kdo bo kaj storil, ker se samo nič ne naredi, kdaj bo kdo kaj storil, če gre za sredstva, treba tudi vedeti, koliko bo to stalo itd.

Naslednje pomembno načelo je načelo **racionalnosti**. Pri tem pa seveda ne smemo iti v skrajnost. Sem sodijo tudi dobro pripravljene sestanki; ker naši sestanki niso dobro pripravljene, so večkrat razvlečeni, nekonkretni in pre malo učinkoviti, ljudje zavoljo tega izgubljajo voljo do dela. Potrebni so torej kraški, dobro pripravljene sestanki in za vsako nalogo dobro pripravljena metoda. Ni vsaka metoda dobra za vsako nalogo, zato je eno od pomembnejših vprašanj, kako z najboljšimi metodami in sredstvi doseči v čimkrajšem času čimboljši rezultat.

Prav tako je pomembno načelo **prožnosti, prilagodljivosti**. To načelo ne pomeni prilagodljivost v ideološkem smislu — v ideološkem pogledu ne sme biti nobenih kompromisov in se nimamo kaj prilagajati. Prilagodljivost je možna le v metodah, pa tudi v nalogah, zlasti pa je pomembna prilagodljivost novim razmeram.

Zelo pomembno načelo je tudi **javnost delovanja**. O tem načelu pogosto razpravljamo, toda zelo slabo ga uresničujemo. Javnost še nekako ve, kaj počne svet ZSJ, o tem, kaj počne svet ZSS tudi še nekako ve, le redko pa je kaj napisanega o delu posameznega občinskega sindikalnega sveta, o osnovnih organizacijah sindikata pa bi informacije lahko skoraj na prste prešteli. To bomo morali korenito spremeniti. To ni stvar novinarjev, ampak predvsem naša stvar. Mi smo dolžni informirati javnost o svojem delovanju. V vsakem občinskem svetu, pa tudi v tovarniških organizacijah sindikata bi morali sposobnega tovariša zadolžiti za to, da bo skrbel za javnost obveščanja oziroma za obveščanje kolektiva. Gre za dolžnost in tudi za našo pravico, za pravico vsega članstva, da je obveščeno.

Ta načela so toliko pomembna in vplivna, da bomo z njimi, če jih bomo dobro uresničevali, dosegli vse tisto najpomembnejše, kar v sindikalnem delovanju hočemo in želimo.

Tovariš France Popit, predsednik CK ZKS, v naši tovarni

mentih zveze komunistov (konkretno: v sklepih 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ), interesi, kot jih opredeljujejo tudi zvezna in republiška ustava. To je celotna ideologija sindikatov: mi nismo posebna stranka, nimamo svoje ideologije in je tudi ne potrebujemo, kajti bistvena vsebina naših akcij pri graditvi socializma je

ga doslej, je načelo **neposrednosti**. Gre za to, da je sindikat organizirano članstvo, njegova akcija, njegova organizirana akcija. To je načelo, ki je hkrati bitka proti slehernemu forumskemu načinu delovanja, to je bitka proti odtujenosti sindikatov in raznim oblikam sindikalnega samotarstva, ko so ali ko smo sindikalni funkcionarji v imenu delavskega razreda odločali o njegovih interesih oziroma o njegovih akcijah za uresničenje teh interesov. Zato je pomembno načelo neposrednosti, ki pomeni, da o vseh pomembnejših vprašanjih sindikalne aktivnosti odločajo člani sindikata neposredno in po svojih delegatih v organih sindikata na vseh ravneh organiziranosti. Vselej, ko bomo nekaj snovali, moramo misliti na to, da bomo skladno s tem načelom tudi ravnali, skladno z njim načrtovali metode za uresničevanje množičnosti v sindikalnem delovanju; to pomeni v svoji posledici politizacijo sindikalnega članstva.

Nadaljnje načelo je načelo **demokratičnosti**, ki pomeni, da moramo zagotoviti demokratično vzdušje vselej, ko gre za ugotavljanje interesov, za njihovo soodčenje in za usklajevanje. Toda, ko smo interese, ki izvira iz določenega problema, ugotovili, ko smo ga soočili in ko smo se na tej podlagi dogovorili za tisto, kar najbolj ustreza večini ali po možnosti vsem, takrat demokratičnost preneha. Od tu da-

to so potrebni delovni načrti v osnovnih organizacijah sindikata in v vseh oblikah povezovanja znotraj delovnih organizacij, delovni načrti znotraj sindikatov, v sindikatih v občini; skratka, nikjer ne smemo biti brez delovnih načrtov. To bi morali sprejeti kot načelo delovanja, ki ga je treba stalno uresničevati.

Nadaljnje načelo je načelo **konkretnosti**, ki pomeni, da lahko samo s konkretnimi akcijami spreminjamo razmere. Sindikatov ne potrebujemo kot debatne klube. Takih debatnih

Kdaj bomo začeli uporabljati svojo pamet?

(Nadaljevanje z 2. strani)

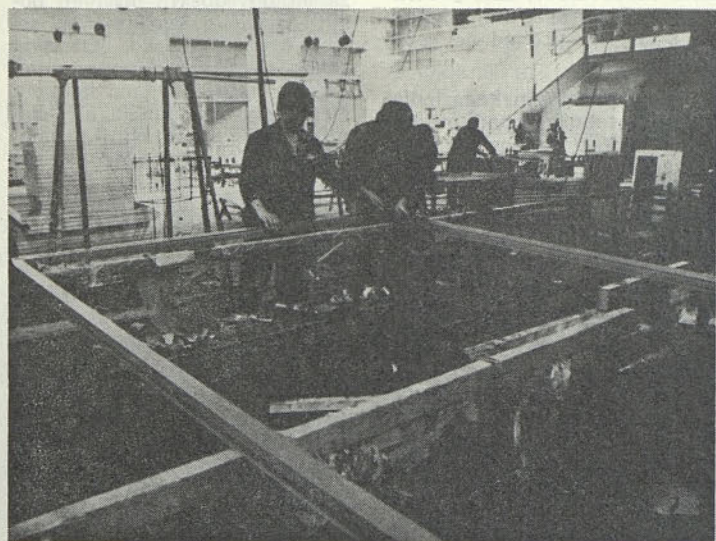
Na koncu bi rad posredoval v premislek še naslednji primer:

V neki slovenski tovarni so že pred leti sprejeli pravilnik, da vsak predlagatelj izuma takoj prejme 5000 din, šele nato pa je izum obravnavan po merilih pravilnika o odškodnini na osnovi dosežene gospodarske koristi. Od enega ali dveh izumov letno so v tej tovarni v naslednjih letih sprejemali po 15 do 25 izumov na leto.

Predlagam, da bi tudi pri nas uvedli nekaj podobnega;

namreč, da bi vsak koristen predlog že pred izračunom gospodarskih koristi nagradili s 1000 dinarji. Če bi predlogi številčno tako dotekali kot dosedaj, bi za to porabili 2.000 do 3.000 dinarjev letno. Če pa bi se število koristnih predlogov povečalo na petindvajset letno, bi za to porabili 25.000 dinarjev.

Prepričan sem, da to ne bi bilo nič hudega, saj bi bil to le neznamen del sredstev, katere lahko kolektiv ustvari z novimi tehničnimi izboljšavami.

iz Impola: iz Montala

V bodoče: osebni dohodki na

V letošnjem letu smo uspeli prenesti obračun osebnih dohodkov na računalnik. Ta naloga je bila ena najzahtevnejših iz programa AOP in je zahtevala od služb, ki so pri prenosu sodelovale, zlasti pa od ERC-a, precejšen napor.

Ta naloga je dobro rešena, saj zajema avtomatizirano obdelavo podatkov — od dnevnega zajemanja delovnega fonda preko vseh faz obračuna osebnih dohodkov, nadomestil in odtegljajev do izpisa prenosnih nalogov, izdelave rekapitulacije neposredno za SDK in temeljnice kot osnove za knjiženje v finančnem knjigovodstvu.

S tem je napravljen na področju obračuna osebnih dohodkov velik, zdaleč pa ne še vse. Na poti k nadaljnji racionalizaciji dela na tem področju se močno zoperstavljata zlasti dva problema. Prvi je v tem, da matična datoteka ni povsem prilagojena strukturi zajemanja stroškov po obračunskih in predračunskih mestih. Tu predlagamo prilagoditev šifer sistematizacije delovnih mest šifram gospodarskih enot. S tem bi se bistveno zmanjšalo delo z razbijanjem osebnih dohodkov kot stroškov — na gospodarske enote.

Drugo zelo pomembno področje racionalizacije dela v zvezi z obračunom OD je prehod od gotovinskega na negotovinski sistem izplačevanja. Negotovinski sistem ima pri izplačilu osebnih dohodkov sicer svoje dobre in slabe strani.

Pred obravnavo dobrih in slabih strani je potrebno najprej postaviti nekaj splošnih pogojev, ki morajo biti izpolnjeni, da jih sploh lahko obravnavamo.

Dva ekonomsko-tehnična faktorja, en človeški

Prvi je brez dvoma ta, da je dobro razvita in ustrezno disperzirana bančno-hranilna mreža. Če ta prvi splošni pogoj analiziramo konkretno za ptujsko območje, lahko rečemo, da sicer ni popolna, vendar se z odpiranjem novih podružnic, s prilagajanjem delovnega časa in z vključitvijo pošt v to mrežo, stalno lokacijsko in tehnično izpopolnjuje.

Jasno je, da si poslovna banka ne sme dovoliti odpiranja poslovalnic tam, kjer je zelo malo varčevalcev, zato sodeluje s pošto hranilno službo. Ta pogoj za prehod je torej podan.

Sistem negotovinskega izplačevanja osebnih dohodkov ima v končni fazi za posledico tudi varčevanje in s tem večjo družbeno donosnost denarja kot splošno željene dobrine. Zato je stabilnost cen na daljši rok zelo pomembna komponenta. Ta pogoj pa pri nas zaradi previsoke stopnje inflacije ni povsem izpolnjen za dolgoročno varčevanje. Znano je obnašanje potrošnika, ki se raje zadoljuje, kot bi varčeval. Toda znano je tudi dejstvo, da ljudje v trenutku, ko prejmejo svoj osebni dohodek, vsega denarja ne potrošijo, saj ga porabljajo za nakup življenjskih potrebščin čez cel mesec, hranijo pa ga tudi doma za vsak primer ali celo za lastno udeležbo pri najemanju posojila

oziroma za večje nakupe dobrin trajnejše vrednosti.

Toda, ali tega denarja doma, inflacija ne razvrednotuje? Gotovo, in to še bolj, ker je doma brezobrestno shranjen, nezavaran in pod vplivom trenutne volje lastnika. S tem prihajamo do zaključka, da inflacija prehodno prost — nenaložen denar dobesedno žre, medtem ko naložen denar vsaj deloma kompenzirajo prejete obresti.

Medtem, ko sta prva dva faktorja ekonomskotehničnega značaja, je tretji splošni člo-

Menimo, da so podani splošni pogoji za spremembo plačilne tehnike. Poteza je torej pri kolektivu, ki je po ustavi in predpisih dolžan poslovati po načelih dobrega gospodarja. To narekuje tudi nadaljnje izpopolnjevanje in racionalizacijo poslovanja v podjetju. Preden pa se odločimo za ta korak, je potrebno osvetliti razloge, ki akcijo narekujejo.

Trije bistveni odgovori — na ZAKAJ?

Prehod na negotovinsko izplačilo osebnih dohodkov na-

ku, končan do 12. v mesecu. To pomeni, da je možno s prehodom na hranilne knjižice skrajšati »izplačilni dan« za 3 dni. Osebni dohodek bi torej bil obrestovan že od 12. v mesecu in dalje — po 7,5 %.

— Poslovna banka zagotavlja izplačilo osebnega dohodka na vnaprej določeni dan, ne glede na to, če podjetje tega dne ima dovolj denarja na žiro računu ali ne. To je zelo pomembno, saj naša družba naravnost drvi v nelikvidnost in se lahko nekega meseca zgodi, da za izplačilni dan ne bo mo-

prosilcev kot denarja za kredite, potem nevarčevalci ne morejo dobiti potrošniškega kredita. Vse poslovne banke pa so v svojih stabilizacijskih programih pred kratkim zapisale, da bo prenešen ves sistem potrošniških posojil izključno na poslovne banke. S tem bo trgovini zmanjšana možnost za dajanje potrošniških posojil iz bančnih sredstev. To pomeni, da bo trgovina verjetno ukinita kreditiranje. Zaključek je jasen. Nevarčevalec praktično (beri: tisti, ki ne bo imel hranilne knjižice) ne bo mogel dobiti potrošniškega posojila.

— Imetnik hranilne knjižice je pri poslovni banki nezgodno zavarovan. Niegov denar pa je zavarovan pred tatvino, izgubo in ne nazadnje: tudi pred nesmotrno porabo ob »osebnih priložnostih«.

3. Poleg neposrednih koristi imajo zaposleni posredne koristi. Te posredne koristi so izvajane po delovni organizaciji in so naslednje:

— V primeru pomanjkanja denarja za redno izplačevanje osebnega dohodka odobri banka podjetju, ki izplačuje OD po hranilnih knjižicah, poseben kratkoročni kredit.

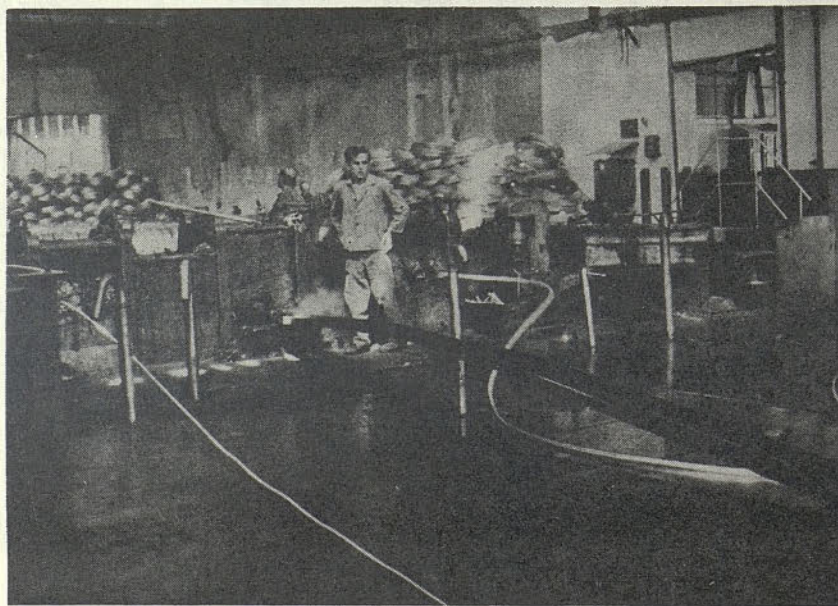
— Delovna organizacija lahko dobi tudi poseben kratkoročni kredit za ostale obratne namene do višine 40% salda na hranilnih knjižicah.

— Delovna organizacija ima prednost pri najemanju kreditov za trajna obratna sredstva in za investicije.

— V delovni organizaciji se znižajo stroški v zvezi z izplačilom osebnih dohodkov. Namesto kuverte, ki je zelo draga, je uporabljen le navaden list »Obračun OD«, ki ga izpiše računalnik sočasno z vpisnim seznamom itd.

— Poenostavi se tudi postopek za odsotne delavce, kjer ni potrebno neizplačanega osebnega dohodka ponovno deponirati na poseben račun itd.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Iz Impola: valjanje žice

veški faktor. Vsak človek ima izoblikovan določen življenjski nazor. S tem pa tudi nadzor do imetja, med katerega štejejo tudi denar. V ekonomskem smislu je denar za človeka bogastvo, nagrada za delo, vir zadovoljstva (beri: tudi nezadovoljstva) in sredstvo za preživljanje oziroma eksisten-

Slabe izkušnje med vojnami in gospodarskimi krizami so med ljudmi pustile glede odnosa do denarja splošno nezaupanje. Danes, ko država jamči za nedotakljivost in varnost hranilnih vlog, je to nezaupanje odveč.

TGA edina med večjimi kolektivi — brez posodobljenega izplačevanja OD

V ZDA, Kanadi in razvitih zapadnoevropskih državah poslujejo tudi državljani med seboj brezgotovinsko. Denarja nikdo ne hrani doma, ampak ga ima naloženega na lastnem žiro računu, računski ali hranilni knjižici. Plačilni promet poteka po čekih in drugih negotovinskih plačilnih instrumentih. Seveda takšen plačilni promet zahteva tudi od prebivalstva poznavanje brezgotovinske plačilne tehnike, ki pa je v bistvu mnogo bolj preprosta, kot si mislimo.

Plačilna tehnika med prebivalstvom, to uvajamo tudi v Jugoslaviji, tudi teži k negotovinskemu plačilnemu prometu. V Sloveniji je že zelo malo kolektivov, kjer bi izplačevali delavcem osebne dohodke »na roko«. V Ptujju je od večjih kolektivov le še naša delovna organizacija tista, ki še ni posodobila izplačevalne tehnike osebnih dohodkov.

rekujejo predvsem naslednji gospodarski razlogi:

1. Podjetje dviga mesečno za neto osebne dohodke in nadomestila skupno blizu 7.000.000 N din. Tako veliko količino denarja je potrebno najprej na izplačilni blagajni SDK prekontrolirati in varno, z oboroženim spremstvom, prepeljati v blagajno podjetja, kjer ostane zaradi kuvertiranja pod posebnim varstvom še dva do tri dni. Mnogo gotovine, zlasti, če je izplačilni dan petek, ostane v blagajni nato še nekaj dni. Zato so potrebni strogi varstveni ukrepi.

Posebej smo poudarili varnost. Gre za varnost ljudi in premoženja — denarja. Kljub spremstvu lahko ob tako veliki količini gotovine pride na poti do tovarne ali v tovarniškem prostoru do ropa ali celo do človeških žrtev. Nastopi namreč upravičeno vprašanje odgovornosti, ki bi ga vsak član kolektiva lahko zastavil, saj je znano, da je tak način manipulacije z gotovino neprimeren, nezanesljiv in neracionalen. Vsi naštetih varstveni ukrepi in sploh manipulacija z gotovino stanejo mnogo. Izračuni so pokazali, da ti stroški znašajo letno okrog 100.000 din.

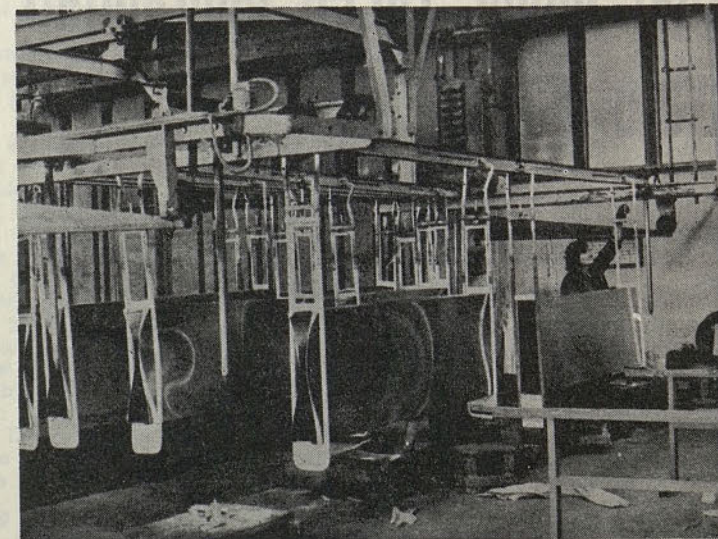
2. Sistem izplačila osebnih dohodkov po hranilnih knjižicah je koristen tudi za posameznike. V čem je ta korist:

— Osebni dohodek se obrestuje od prvega dne, ko podjetje predloži poslovni banki seznam zaposlenih z navedbo osebnega dohodka. Ta seznam pa je sedaj, ko obračunavamo osebne dohodke na računalni-

goče zbrati na žiro računu dovolj sredstev za izplačilo osebnih dohodkov z vsemi prispevki, kar znaša za podjetje (bruto!) okrog 1 milijardo starih dinarjev.

Ne smemo namreč pozabiti, da naše podjetje uvaža mnogo surovin, katere je treba plačati vnaprej (akreditivi), če želimo zagotoviti nemoten proizvodni proces. Poslovna banka pa v takih primerih omogoči, da zaposleni dobijo svoj osebni dohodek nemoteno na hranilno knjižico. To je zelo važno.

— Med poslovnimi bankami je sprejet dogovor, da imajo »prednost« pri najemanju potrošniških posojil varčevalci. Če vemo, da imajo banke več

Iz Impola: eluksiranje

hranilne knjižice?

(Nadaljevanje s 4. strani)

Še neizčrpane možnosti — v dobrobit podjetja

Se bi lahko naštevali prednosti, morda pa tudi še kakšno slabost, ki bi se utegnila pojaviti in jo bo treba odpraviti.

Vsi vemo, da je naša delovna organizacija neposredno pred rekonstrukcijo elektroliz in izgradnjo objektov predelave. Za take naložbe bo potrebovala nad 100 milijard (starih) din. Sami jih imamo le okrog 15, preostalih 85 milijard bo potrebno poiskati v obliki kreditov pri bankah, ki nas bodo najprej vprašale, kaj smo jim pripravljene nuditi.

Tudi na področju stanovanjske izgradnje imamo večje načrte. Toda že pri prvem, ko smo prosili pri KB Ptuj za premostitveno stanovanjsko posojilo, so nas vprašali, da ne rečemo, nam naravnost določijo pogoj: prenos osebnih dohodkov na hranilne knjižice!

Neurejenost tega področja najbolj neposredno čutimo v FRS in splošnem sektorju, sredno pa seveda ves kolektiv. Zato smo se odločili napraviti krajšo študijo o praktičnih možnostih za uvedbo negotovinskega izplačevanja osebnih dohodkov. Pri tem smo proučevali dobre in slabe strani prenosa osebnih dohodkov na hranilne knjižice z vidika posameznika in celega kolektiva.

Priznati moramo, da smo na začetku imeli pri tem tudi nekaj negativnih točk. Te so se nam pojavljale predvsem, ko smo zadevo proučevali s praktičnega vidika. V ospredju smo imeli osnovno misel, kako posodobiti in racionalizirati naš dobesedno primitiven način izplačevanja osebnih dohodkov in pri tem doseči maksimalne koristi posameznika in kolektiva.

Kako uvesti predlagano novost — izplačevanje OD na hranilne knjižice?

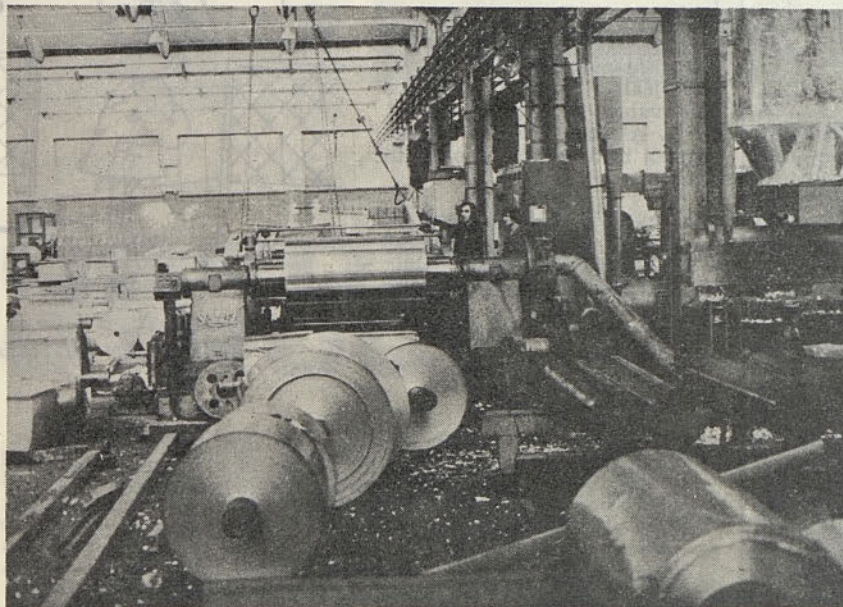
Sestajali smo se s strokovnjaki banke in proučevali naslednje točke:

1. Kako omogočiti zaposlenemu ob čimmanjši izgubi delovnega in tudi prostega časa vpis osebnega dohodka v hranilno knjižico in dvig denarja s hranilne knjižice.

Pri tem je banka pripravljena organizirati neposredno na dosedanjih izplačilnih mestih v tovarni — ob izplačilnih dnevih, to je od 12. do 15. v mesecu — s svojimi in ob pomoči naših uslužbencev — vojs osebnega dohodka v hranilne knjižice. Ob vpisu osebnega dohodka v hranilno knjižico bi vsakdo lahko denar delno ali pa v celoti tudi dvignil. Tehnika je enostavna. Zaposleni bi na izplačilni dan prinesel in oddal na izplačilnem mestu hranilno knjižico, kjer bi mu vpisali osebni dohodek v knjižico. Če bi hotel, bi sočasno oddal tudi nalog za dvig gotovine. Nalog za dvig je preprost listič, na katerega je treba vpisati svoje ime, znesek za dvig in ga podpisati. Ko bi se vračal z dela, bi na izplačilnem mestu dvignil svojo hranilno knjižico in po želji tudi gotovino. Kdor tega ne bi želel opraviti v podjetju, bi na plačilnem mestu dvignil le nalog za vpis, ki bi ga dobil

vsak zaposleni na izplačilni dan. Na podlagi izplačilnega listka mu izvrši takoj ali pa najdalj v roku enega meseca vpis osebnega dohodka v hranilno knjižico poslovalnica katerekoli poslovne banke v Jugoslaviji, vsaka filijala Službe družbenega knjigovodstva v Jugoslaviji in vsaka pošta v Sloveniji. Hranilno knjižico lahko predloži za vpis in tudi dvigne gotovino od imetnika knjižice pooblaščen oseba (žena, otroci itd.). Ta del prvotnega problema je torej rešljiv.

2. Pri proučevanju možnosti za prehod na negotovinsko izplačilo osebnih dohodkov smo našli še en problem:

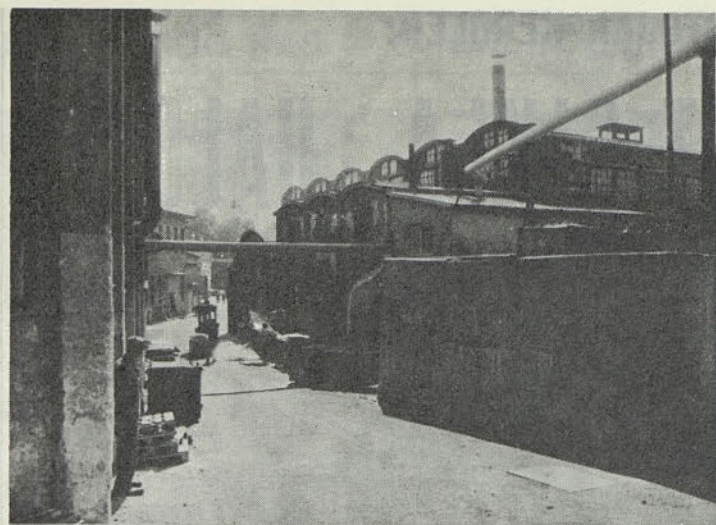

Kolektiv je številčen, saj se približuje številu 2.000! Kako na izplačilni dan opraviti vpis osebnih dohodkov v hranilne knjižice vsem, ki bi to želeli opraviti v tovarni?

Možna rešitev bi bila takšna:

Ker bi odpadla dosedanja manipulacija z denarjem pri dvigu, bi se vpisovanje v hranilne knjižice lahko pričelo že 12. v mesecu, torej 3 dni prej. Z natančnim razporedom časa vpisovanja po obratih bi vpis lahko opravili v 3 dneh. Ker pa bi gotovo nekaj zaposlenih želelo imeti nekaj gotovine takoj ob vpisu, bi to seveda zavleklo vpisovanje za 1 do 2 dni. Zato bi v začetku podaljšali možnost za dvig osebnih dohodkov s hranilne knjižice za 2 dni. Poslovna banka bi poslala ob vpisnih dnevih v tovarno močnejšo ekipo, ki bi gotovo, glede na dobro usposobljenost, opravila to delo tudi prej. Tudi ta problem je rešljiv, brez dodatnega izgub-

ljanja delovnega ali tudi prostega časa zaposlenih. Razumljivo pa je, da bo potrebna v začetku in tudi nadalje določena disciplina, strpnost in razumevanje vseh zaposlenih, zlasti pa tistih, ki imajo možnost za vpis in dvig gotovine v mestu svojega bivališča.

Iz Impola: stari obrati

3. Zavedamo se, da je uvajanje vsakršne novosti povezano z ogromnim trudom organizatorjev, zahteva pa tudi strpnost vsega kolektiva, kajti bi-

za organizacijo uvedbe sodobnejšega poslovanja. Vsak predlog slehernega člana kolektiva bo dobrodošel.

4. Pri prehodu na negotovinski sistem izplačevanja osebnih dohodkov nam bo dokaj pomagal tudi računalnik. Dosedanji program se bo v končni fazi le za malenkost spremenil, saj bo odpadla potreba po izpisovanju kuverte. Na mesto te bo izpisoval običajni obračunski list osebnega dohodka; kopija tega obračuna ali pa njegov dodatek bo lahko že tudi vpisni list, katerega bo dobil zaposleni in na podlagi njega dal kjerkoli vpisati svoj osebni dohodek v hranilno knjižico.

Dopolniti bi bilo seveda potrebno sedanjo matično datoteko s številko hranilne knjižice, kar pa ne predstavlja posebnega problema.

Iz Impola: iz valjarne folij

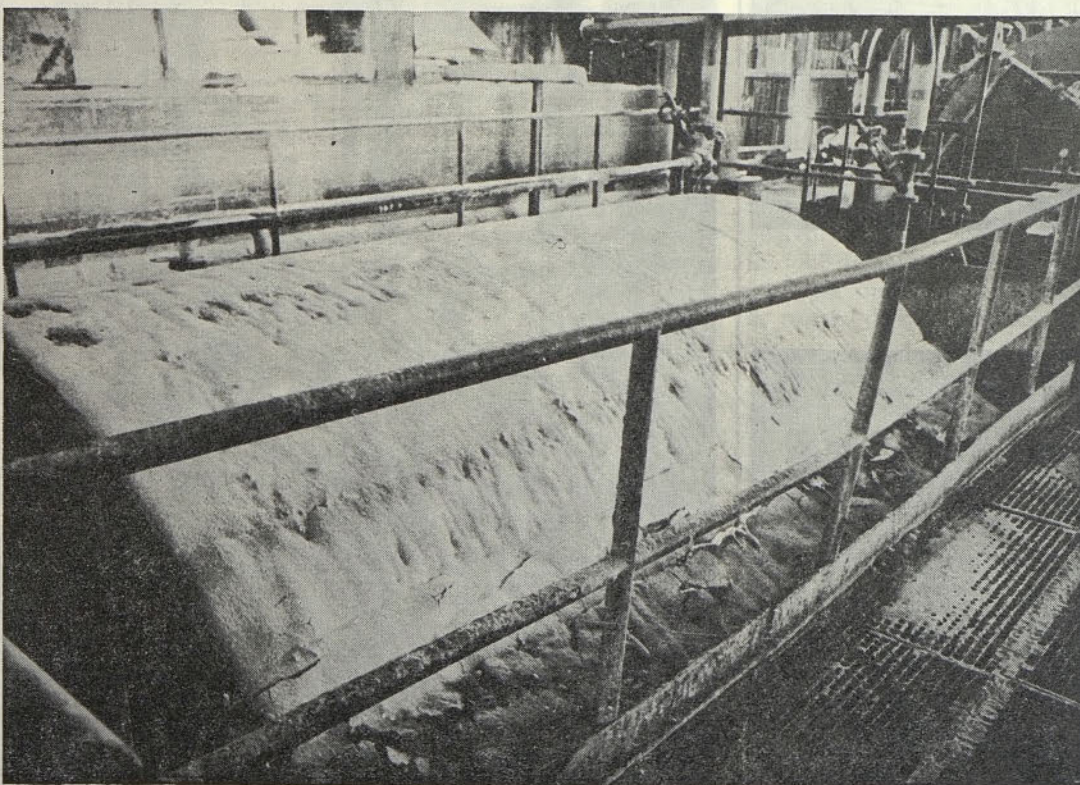
Ko torej detaljneje pregledamo možnosti za prehod na negotovinski sistem izplačevanja OD, praktično ne dobimo nerešljivih problemov; zato predlagamo, da bi to akcijo izvedli še pred koncem letošnjega leta.

Na koncu še en podatek:

Po podatkih KB Ptuj se giblje delež hranilnih vlog v primerjavi z enomesečnim osebnim dohodkom zaposlenih od 50% v začetku, pa do 300% pri tistih, ki imajo tak sistem že več kot eno leto.

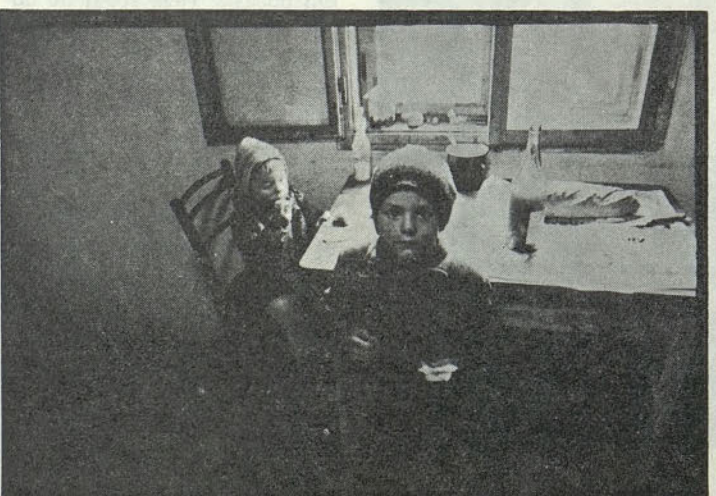
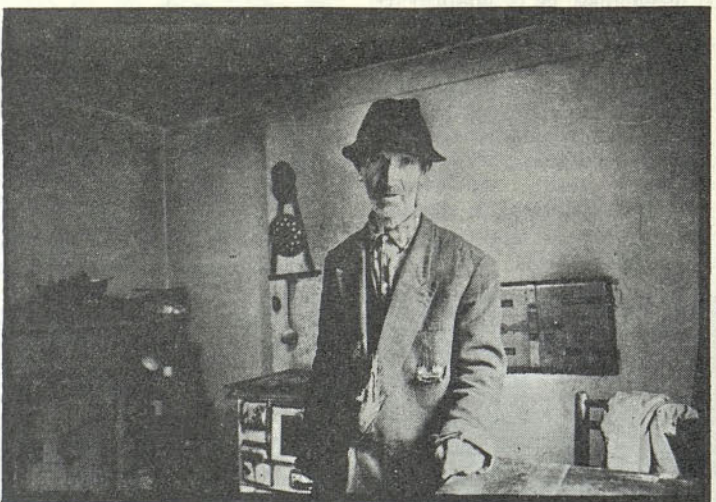
Vzemimo primer, da bi povprečno ostali od 12-mesečnih OD na hranilnih knjižicah 2-mesečni OD; takrat bi zaposleni v kolektivu prejeli letno še 1.000.000 din dohodka v obliki obresti. Tega sedaj ne dobijo, ker poslujemo z gotovino — neekonomsko.

Direktor finanč. sektorja:
Franc Lukman, dipl. oec.

Filter

IZ CIKLA „HALOZE“

Sprejet pravilnik o dodeljevanju stanovanj

(Nadaljevanje s 1. strani)

— Kristini Zajšek, administratorki, zaposleni v DS skupnih služb — ERC kot operater za pripravo kartic, s skupnim številom točk A 340 po pravilniku, je dodeljena garsonjera v Ptuj, Potrčeva 42, III. nad.; to je uporabljal Jože Novak.

Osebe, ki imajo pravico do dodelitve stanovanj po pravilniku o dodeljevanju stanovanj, lahko zahtevajo preizkus tega sklepa, če je v nasprotju z določili pravilnika. Zahtevek za preizkus je treba podati v roku 15 dni po objavi tega sklepa in ga nasloviti na delavski svet TGA. Rok poteče 17. oktobra 1974.

Na osnovi določil 8. člena pravilnika o dodeljevanju stanovanj je dodelil Zoranu Zeljčiču, dipl. psihologu, trisobno stanovanje v Kidričevem št. 5, III. vhod, II. nad. — levo.

Obravnaval je prošnjo Splošne bolnišnice Maribor, da bi podaljšal rok za izselitev iz stanovanja v Kidričevem št. 3, dr. Alojzu Dreju do 1. septembra 1975, vendar prošnji ni ugodil.

— Razdelitev dotacij

Delavski svet TGA je odobril dotacije za leto 1974:

1. Osnovni šoli Kidričevo 9.300 din;
2. Osnovni šoli Žetale 24.000 din;
3. Osnovni šoli Leskovec 24.000 din;
4. Sindikalni organizaciji tovarne — 369.700 din;
5. Godbi na pihala 103.000 din.

Šolam je dodelil dotacije namensko za urejanje šolskih objektov in za nabavo opreme. Tudi sindikalni organizaciji je dodelil dotacijo namensko: za funkcionalne izdatke 94.700 din, za kulturnoprosvedno dejavnost 30.000 din, za rekreacijo 110.000 din, za politične manifestacije in proslave 30.000 din, za medsebojna srečanja sindikalnih organizacij 30.000 din in za spominska da-

sam ni pristojen za obravnavo predloga za tehnične izboljšave Milana Tropa, dipl. ing., in ga je odstopil pristojnim organo mv TOZD Tovarne aluminija.

rila upokojemcem 75.000 din. Sindikalna organizacija je odgovorna za vso družbenopolitično, športno in kulturno dejavnost članov delovne skupnosti, ki se udeležujejo v naslednjih društvih: DIT Kidričevo, DPD Svoboda Kidričevo, KORK TGA Kidričevo, KO SZDL Kidričevo, Radio klub Kidričevo, hortikulturno društvo Kidričevo, društvo upokojemcev Kidričevo, NK Aluminij Kidričevo, KO ZB NOV Kidričevo, Aktiv ZB TGA, zveza rez. voj. starešin Kidričevo, strelska družina Kidričevo, TVD Partizan Kidričevo, Klub zdravljenih alkoholikov Kidričevo, taborniki Kidričevo, KO RK Kidričevo -teren, KS Kidričevo.

vo predloga za tehnične izboljšave Milana Tropa, dipl. ing., in ga je odstopil pristojnim organo mv TOZD Tovarne aluminija.

— Imenovanje člana v skupščino poslovnega združenja energetike SR Slovenije in pooblaščenca za podpis pogodbe o poslovnem združenju.

V skupščino poslovnega združenja energetike SR Slovenije je imenoval Stojana Kerblerja, dipl. ing., za njegovega namestnika pa Franca Kranjca. Za podpis nove pogodbe o poslovnem združenju je DS TGA pooblastil Stojana Kerblerja, dipl. ing.

ULOVLJEN — »Tovariš, nekaj si pozabil...«

Dejavnost teh društev bo financirana v skladu s konkretnimi delovnimi programi posameznih društev v okviru delovnega programa sindikata.

— Imenovanje odgovornega urednika glasila »Aluminij«

Delavski svet TGA je sklenil, da bo še nadalje opravljal delo odgovornega urednika časopisa »Aluminij« Stane Tonejc, dipl. ing.

— Obravnava predloga za tehnične izboljšave Milana Tropa, dipl. ing.

Delavski svet je ugotovil, da

— Pritožba Rudija Belšaka

Komisija za reševanje pritožbe Rudija Belšaka je podala poročilo, vendar delavski svet TGA ni mogel sprejeti dokončne rešitve, ker je delegacija TOZD Aluminij seje zapustila pred dokončnim sklepanjem. Komisija za reševanje te pritožbe bo podala kronološki pregled materiala v zvezi s to pritožbo glavnemu direktorju, ki naj dá k temu še svoje mnenje. Ostale delegacije so se dogovorile, da se bodo posvetovale, da bi lahko tako zavzele enotno stališče.

Iz Impola: separacija rondel

Nov žerjav v Livarni

Livarna ima v uporabi štiri desettonske žerjave. Te dni smo dobili še petega. Marsikdo, ki ne pozna razmer, bo morda vprašal: »Zakaj še ta peti?« Toda tisti, ki smo imeli težave in probleme zaradi žerjava, smo ga težko pričakovali in se končno le oddahnili, ko smo ga dobili.

Z nabavo in instaliranjem novih indukcijskih peči pred dvema letoma je močno obremenjen žerjav na vhodni strani Livarne, tako da je postal ozko grlo v proizvodnji. Nema lokrat je zaradi tega proizvodnja bila zavirana, še večkrat pa je prihajalo do vroče krvi in razburjanja, kajti vsi so hoteli imeti žerjav naenkrat, stregel je pa lahko samo enemu. Včasih je klicalo več »strank« naenkrat, prednost pa je imel običajno tisti, ki je bil glasnejši. Dostikrat je tudi prihajalo do sporov med proizvodnjo in vzdrževanjem. Vzdrževalci žerjavov so prišli v obrat in hoteli vzeti žerjav v pregled; običajno je to bilo vsak petek.

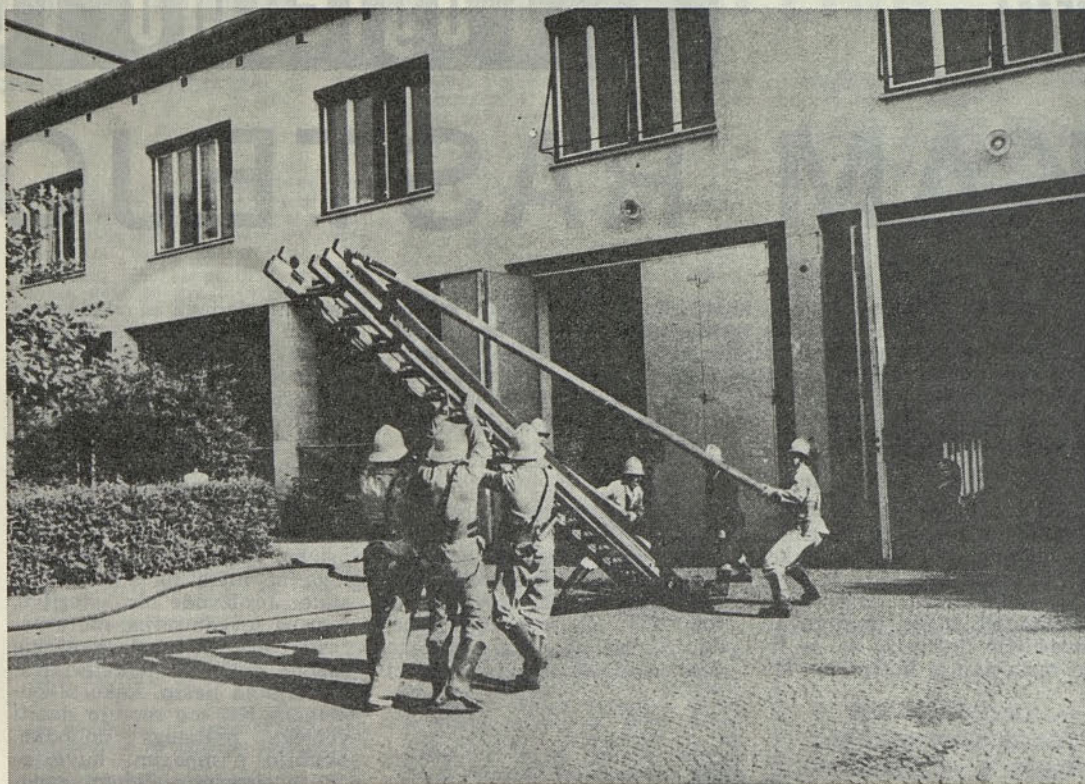
Mi v proizvodnji smo vsekakor zainteresirani, da imamo pregledane in sposobne žerjave, vendar je bil problem (predvsem vzhodnega), izločiti jih iz proizvodnje. Včasih ga niti 30 minut nismo mogli pogrešati. Če pa je npr. prišlo do večje okvare in je popravilo trajalo nekaj ur ali pa ves dan, potem smo v Livarni potrebovali včasih tudi teden dni, da smo prišli na tekoče s proizvodnjo. Zastoji v Livarni pa imajo za posledico tudi nezadostno in nepravočasno odzemanje aluminija iz elektroliz, kar spet povzroča težave in nenormalno obratovanje elektrolitskih peči. Tako bo tudi nov žer-

jav koristil ne samo Livarni, ampak posredno tudi elektrolizam in celemu Aluminiju.

Novi žerjav je na isti progi kot stari. Da ne bi prišlo do trčenja med njima, je opremljen z napravo, ki to preprečuje.

Če pa bo ta naprava zatajila???... bo trrresk? Upajmo, da je proizvajalec »Mostovna« iz Ljubljane zadosti poskrbela, da do tega ne bo prišlo.

Pa

Postavljanje lestev

OGROŽENI PEŠCI IN OTROCI

Ni dolgo tega, ko so Kidričevo zapustili delavci cestnega podjetja, ki so asphaltirali še zadnje odseke poti. Tako imamo v naselju I spet lepo obnovljene in urejene peš poti. To je vsekakor rezultat prizadevanja občanov, ki s sredstvi iz samoprispevka financirajo take komunalne akcije, pa krajevne skupnosti in njenih organov, ki skrbijo za uresničevanje zastavljenega programa in za racionalno uporabljanje zbranih sredstev.

Peš poti so zgrajene z namenom, da ločijo gibanje pešcev in vozil na cesti in bi naj prispevale predvsem k varnosti pešcev, obenem pa razbremenile cesto in olajšale promet na njej. V ta namen je bila posebej zgrajena pot od naselja do tovarne in železniške postaje.

Toda, kljub vložnim velikim sredstvom za peš poti, na njih ni dosežena zaželena varnost pešcev. Vzrok za to je pojav, ki ga menda samo v Kidričevem še toleriramo. To je voznja s kolesi in mopedi na peš poteh in otroškem igrišču. Vsak dan lahko vidi-

mo na desetine kolesarjev in mopedistov, ki se brezskrbno in brezobzirno vozijo po peš poteh.

Posebej nevarne so igre s kolesi na otroškem igrišču, kjer med malčki, ki še komaj hodijo, dirkajo in se lovijo na kolesih nekateri mladoletniki. Sreča, da še ni prišlo do nesreče zaradi tega.

Tu bo vsekakor treba nekaj ukreniti. Krajevna skupnost je sicer postavila znake, ki prepovedujejo vožnjo za

vsa vozila, vključno tudi za kolesa in mopede, toda kaj, če teh znakov ne upoštevajo.

Občani upravičeno negotujejo in se sprašujejo, kaj dela naša milica. Mislim, da je njihova dolžnost — med drugim — tudi zaščita pešcev na peš poteh.

Pa

EKSPLOZIJA V LIVARNI

Malo zatem, ko so se 18. septembra delavci četrte izmene vrnili z malice, je v Livarni zagrmelo. Močna eksplozija, do katere je prišlo na livnem stroju pri 12-tonski peči, je naredila razdejanje,

kakršnega že dolgo nismo imeli v Livarni. Nekaj sto kilogramov razmetanih predmetov in materiala zgovorno priča o sili, ki se je sprostita v delčku sekunde. Sreča v nesreči, da ni bilo večjih žrtev. Razen delavca, ki je neposredno delal na stroju in ki je dobil lažje poškodbe na očeh, pa opekline na obrazu in rokah, drugih poškodb ni bilo.

V Livarni smo vajeni eksplozij in pkanj, toda tako močne ni bilo nekaj let nazaj. Eksplozija nastane, ko pride tekoča kovina na vlažno podlago ali pa v neposreden stik z vodo. Zaradi toplote, ki se sprošča pri strjevanju kovine, se voda spreminja v paro. Če para nima prostega odтока, nastaja pritisk, ki se sprosti v obliki eksplozije.

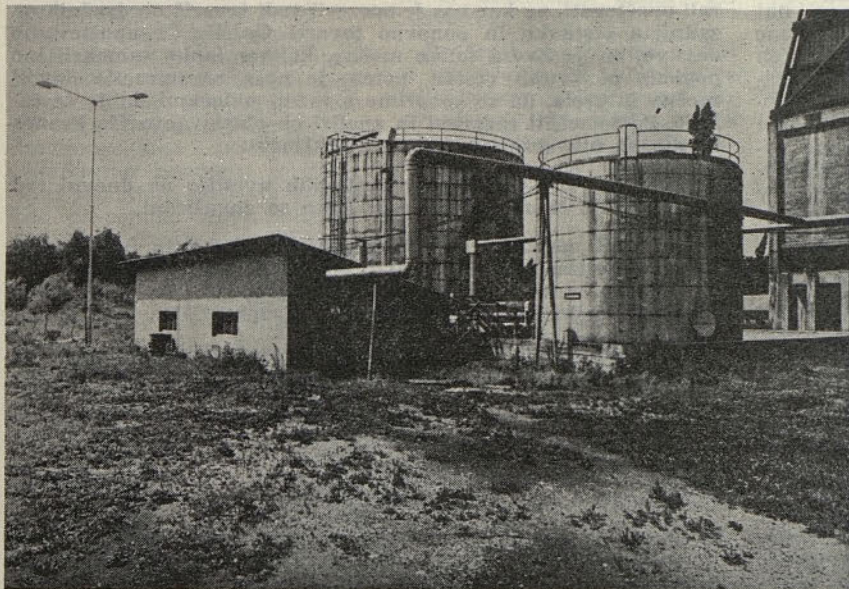
Nevarnost eksplozij je predvsem v začetku vlivanja, pri takomenovanem nastavljanju, čeprav ni izključena mož-

nost za njo tudi med vlivanjem.

Zahvaljujoč samo izkušnosti delavcev in upoštevanju varnostnih predpisov do hujših poškodb v zadnjih letih ni prišlo. Tudi v zadnjem primeru se je treba zahvaliti izkušnosti in prisebnosti delavca, da ni prišlo do hujšega. Sreča je tudi, da v neposredni bližini ni bilo drugih delavcev ali pa radovednežev iz drugih obratov; ti bi namreč lahko prav tako bili žrtve.

Večkrat se nekateri jezijo in se jim zdi nerazumljivo, zakaj jih naganjamo v stran od livnih strojev. Morali bi pa vedeti, da to delamo zaradi njihove varnosti in neprijetnih posledic, katere bi imeli mi v primeru poškodbe tuje ga delavca v našem obratu.

Pa

Mazutno skladišče

KAM RASTEJO CENE?

Tako se vprašuje marsikdo, ki vidi, da se je v trgovini kakšno blago spet podražilo. Potem se vpraša, ali tega nihče ne vidi, ali nihče ne ve, da je njegova denarnica ostala enako tanka, da je za tako visoke cene postala že pretanka. Na koncu se še vpraša, zakaj že enkrat ne sprejmejo zakona, ki bi naj to dirko cen čim bolj globoko zamrznil, da bi v bodoče cene mirovale, plače pa lepo rasle in z njimi — naš standard.

Krivicu bi delali Zveznemu izvršnemu svetu, če bi trdili, da ni poizkušal sprejeti takega zakona. Bilo jih je celo več. Zamrzovali smo cene, zamrzovali plače, zamrzovali investicije, inflacija pa je lepo rasla naprej kot mlada ko-

priva, ki ji še tako hud mraz ne more do živenga.

Vse tako kaže, da z administrativnimi ukrepi divjanja cen ni mogoče obrzdati. O tem nas uči tudi zgodovina, saj že vse od časa rimskega cesarja Dioklecijana naprej

različni vladarji in vlade niso uspeli izumiti čarobne formule za obvladovanje inflacije.

Vzrok je v tem, da ljudje v iskanju svojih trenutnih koristi vedno najdejo poti in načine, da obidejo in izigrajo vse te sprejete zakone. Če vlada zamrzne cene nekaterim proizvodom, tem cena res več ne raste, zato pa prebivalstvu ostane več denarja na razpolago in hitro navalijo na ostale proizvode in storitve, tem pa seveda nujno mora porasti cena. Če vlada zamrzne osebne dohodke, nekateri hitro najdejo način, kako si pomagati. Ker ne morejo dobiti večjega osebnega dohodka, skušajo z modrim; kuvertami, honorarnim delom, zaposlitvijo v dveh službah, kilometrinami, potnimi stroški itd. nadoknaditi izgubljeno. Priznati moramo, da nekaterim to odlično uspeva.

Mi pa lahko ugotovljamo le, da je zamrznitev osebnih dohodkov najbolj prizadela tiste, katerih standard je želela vlada z zamrznitvijo pravzaprav zaščititi: delavce in uslužbence, ki razen svojega osebnega dohodka nimajo nobenega drugega postranskega zaslužka.

Kje je potem rešitev, kje izbrani izhod iz tega začaranega kroga? Je res inflacija tako nerešljiv problem.

Če povprašamo ekonomiste, nam bodo povedali, da rešitev in izhod obstajata, da pač poraba ne sme biti večja od proizvodnje. Problem je le v tem, da v začetku inflacije dobivamo ugodne podatke o gospodarjenju, neugodne in hude posledice nastopijo šele kasneje. Tako smo tudi mi pred leti še živeli v dobri veri, da zmerna stopnja inflacije celo pospešuje in poživlja naše gospodarstvo.

Cela zadeva poteka podobno kot pri pijančevanju. Prvih nekaj mesecev ali let inflacije je kar prijetnih, kakor tudi prvi požirki dobrega vina. Vsi imajo dovolj denarja za zapravljanje in tudi cene se še ne dvigajo tako hitro, kot razpoložljiv denar. Do dramatičnega preobrata pa pride, ko cene začnejo loviti in prehitovati plače. Takrat pa so ljudje zelo močno prizadeti, vendar v glavnem samo tisti, ki živijo le od svojega osebnega dohodka in si ne morejo ustvarjati še postranskega dohodka. Sedaj se vsi obrnemo na vlado in zahtevamo, naj sprejema ukrepe in zakone proti inflaciji. Posledice teh ukrepov pa niso več tako prijetne, saj je tudi vsako dobro zdravilo grenko. Naenkrat denarja ni več, obresti za posojila rastejo, podjetja, ki slabo gospodarijo, bi morala v likvidacijo, možna je brezposelnost. Vse to je seveda zelo neugodno. Ugodne posledice pa se pojavijo šele kasneje, ustavi se divjanje cen in inflacija je obvladana.

Največji problem je v tem, kako vzdržati in preboleti to bolečo zdravljenje. Ljudje namreč kmalu spet začnejo misliti, da jim med inflacijo niti ni tako slabo šlo, da je boljše jmeti; bolezen kot pa zdravilo. Pozabljajo namreč na to, da lahko po ozdravitvi imajo stabilne cene in ugoden gospodarski razvoj.

Iz Impola: skladišče gotovih izdelkov

Te ozdravitve pa nekako ne moremo dočakati in pritiskamo na vse registre, dokler Narodna banka ne natisne novo maso denarja. S tem smo se sicer za kratek čas rešili vseh skrbi, v resnici pa smo se začeli vzpenjati po novem navoju inflacijske spirale.

Če resnično želimo premagati inflacijo, se bomo morali zdraviti do konca. Porabiti bomo smeli le toliko, kolikor bomo proizvedli; ne bomo smeli živeti na račun bodočih generacij. Odpovedati se bo

treba nekaterim velikim načrtom in se spustiti na realna tla.

Z delitvijo po delu pa si bomo enako porazdelili breme dosedanje inflacije, pa tudi ozdravitve.

Ozdravitev je v rokah nas — proizvajalcev in upravljalcev — od nas je najbolj odvisno, kdaj bo inflacija premagana in do kam bodo zrastle cene.

-js-

NAJNOVEJŠE — NAJNOVEJŠE — NAJNOVEJŠE — NAJNOVEJŠE

Konstruktivna samokritičnost

V sredo, 16. oktobra se je družbenopolitični aktiv TGA ponovno sestal in kritično ocenil svoje dosedanje delo, predvsem še delovanje komunistov.

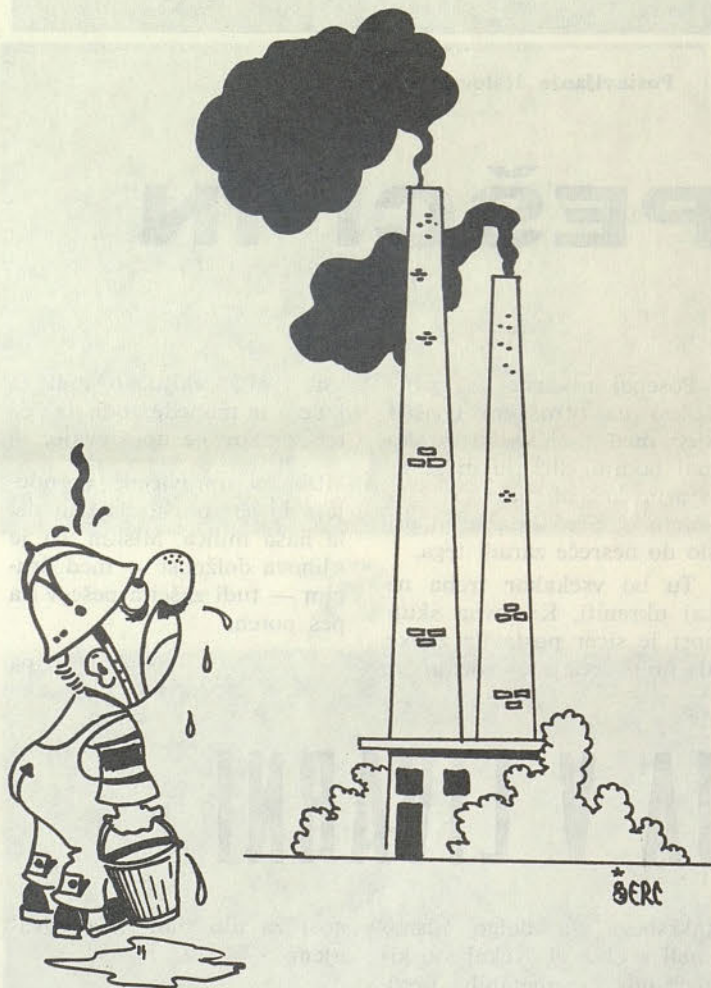
Izčrpno so bili analizirani dosedanja uspehi in neuspehi, pomanjkljivosti. Pozorno so bili obravnavani predlogi in napotki predsednika CK ZKS Franca Popita; te nam je nakazal ob svojem obisku pri nas — 24. septembra.

Skupaj s sekretarjem občinske konference ZK Ptuj tovarišem Alojzom Gojčičem smo smelo ugotovili, da smo za stanje, ki ni vedno zadovoljivo, krivi vsi — od sekretarjev OO do vsakega posameznega člana.

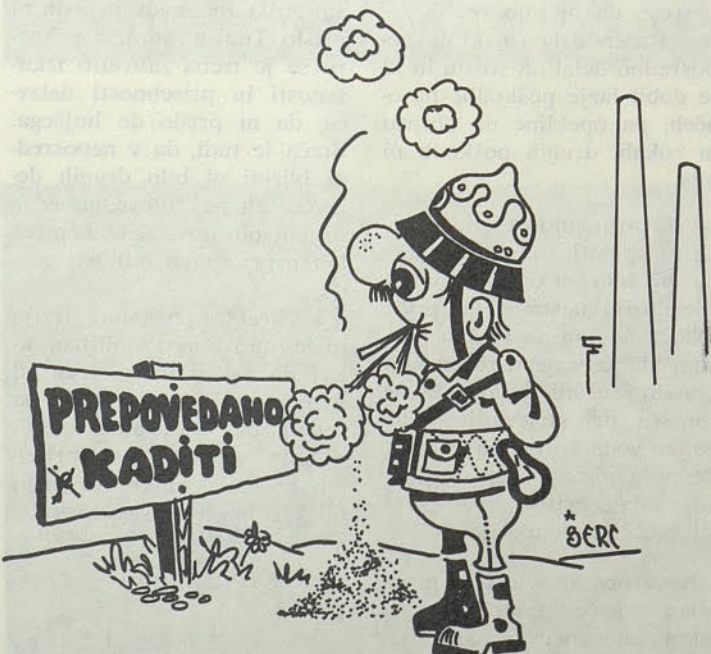
Ugotovitve, da bo na področju družbenopolitičnega izobraževanja treba storiti še precej več, kot smo dosedaj, bomo morali upoštevati, na kar nas je opozoril tudi tovariš predsednik na zadnjem sestanku in ponovno tovariš Gojčič. Če upoštevamo dejstva, da je Zveza toliko močna, kolikor lahko samokritično pogleda po svojih vrstah, potem je naša organizacija dovolj močna in zrela, da se spoprime z vsemi nalogami, ki jo še čakajo. Po temeljiti razpravi in analizi ob obisku tovariša Franca Popita so bili sprejeti naslednji zaključki:

OO naj na svojih prvih sestankih uvrstijo na dnevni red pregled dela članov ZK, kje in kako so angažirani.

1. Člani ZK morajo še naprej vplivati v sindikatu in v njegovih organizacijah na pozitivni odnos do akcij v kolektivu ter sodelovati pri nadaljnji ideološki izgradnji članov kolektiva v še zavestnejše proizvajalce in samoupravjalce.
2. V najbližji prihodnosti je potrebno organizirati seminarje za predsednike delovnih skupin in za predelavce v TGA.
3. Skupaj s sindikalnimi organizacijami pripravljati vse akcije in jih potem tudi analizirati.
4. Še naprej se, kljub nekaterim težavam, boriti za realizacijo ustavnih določil na področju samoupravnega sistema.
5. Urediti in uskladiti naše samoupravne akte z določili nove ustave, pa jih dopolniti z načeli o družbenopolitičnih kvalitetah kadrov, ki zasedajo vodilna in vodstvena delovna mesta.

Brez besed

TUDI PRI NAS NI PROSTORA ZA NEDISCIPLINO!

»V NAŠI SAMOUPRAVNI SOCIALISTIČNI DRUŽBI NI IN NE MORE BITI PROSTORA ZA NEDISCIPLINO!«

To so bile besede tovariša Staneta DOLANCA, izrekel jih je v svojem govoru na Visu 8. septembra 1974, ko je govoril množici ob 30. obletnici bivanja tovariša TITA, vrhovnega štaba in CK KPJ na Visu.

Morda bo kdo dejal, da vse to pozna in zakaj to geslo ponovno

ponavljamo tudi na straneh našega tovarniškega glasila »ALUMINIJ«.

Odgovor na take morebitne pripombe bo enostaven in preprost! Vsa naša odgovornost do dela, do proizvodnje, do produktivnosti in delovne discipline nasploh je v naši delovni skupnosti že tako po-

putila, da je o tem nujno potrebno spregovoriti in sprejeti tudi konkretne sklepe in naloge, za katere nam res ne more biti vseeno, kako bodo uresničene.

Zakaj sem se poslužil prav tistega dela govora tovariša Staneta Dolanca na Visu, ki govori največ o neodgovornosti in nedisciplini v naših delovnih organizacijah? Prav zato, ker menim, da tudi mi s svojim dosedanjim delom izstopamo tako, kot je bilo to nakazano.

Prav gotovo ni slučajno, če imajo nekatere komisije za izrekanje vzgojnih ukrepov največ dela prav v zadnjem času! Ali je mogoče, da še vedno slišimo: nekateri člani delovne skupnosti se ne želijo podrediti samoupravnim predpisom in notranjim zakonom, ampak želijo določene nesporazume reševati po svoje in tako še bolj kaliti že tako vse bolj slabo delovno disciplino.

O tem bomo morda lahko kaj več poročali, ko bodo nekatere naše komisije za izrekanje vzgojnih ukrepov izrekle kazni za take delavce, katerim nista mar delovna disciplina in odgovornost pred skupnostjo in družbo; zato pa želimo več spregovoriti o naši skupni odgovornosti in delovni disciplini, ki bo brez dvoma morala pristati na tistem mestu, ki ji v socialistični družbi povsem pripada in katero smo dolžni vsi uresničevati!

O naši skupni odgovornosti do družbe in delovne skupnosti smo že mnogokrat govorili in tudi pisali, vendar se je izkazalo, da nekateri to dojemajo po svoje in še vedno menijo, da lahko nepredvidene spore in nesporazume rešujejo povsem po svoje. Toda temu ni tako! Vsi, ki so poslušali tovariša Staneta Dolanca ali brali njegov govor v Visa, bodo lahko pritrldno dejali, da je temu res tako.

Ko je nakazal vrsto anomalij in nepravilnosti v mnogih delovnih organizacijah, je med drugim dejal tudi to: »Tako v naši socialistični samoupravni družbi ni in ne more biti prostora za nedisciplino, malomarnost, neodgovornost in stihijsko vedenje. Takšno vedenje je ne samo napad na svobodo osebnosti in neposredno ogrožanje z delom pridobljenih gmohtnih in družbenih dobrin občanov in vse skupnosti.«

To je sicer le delček iz tistega dela govora, v katerem je omenil neodgovornost in delovno nedi-

sciplino pri zadnji največji tragični železniški nesreči, toda vse to velja prav gotovo tudi za nas.

Z vsem tem pa moramo povezati tudi govor tovariša Tita na Jesenicah, ko je dejal, da kdor noče uresničevati sprejetih sklepov ZK, mora zapustiti partijo. To res velja le za člane ZKJ, toda s tem je povedano tudi vse tisto, pri čemer pri nas ne sme biti danes več določenih problemov in nejasnosti.

Če torej k vsemu dodamo tisto, kar pravzaprav želimo v tem sestavku povedati, potem je to, da si konkretno ogledamo naša delovna področja in vse, kar se dogaja v naši delovni skupnosti.

Smelo lahko trdim, da je zavest pri opravljanju delovnih dolžnosti padla na minimum. Odnosi med podrejenimi in nadrejenimi so se tako zaostriili, da se dogaja, da nekateri podrejeni nočejo izvrševati posredovanih nalog nadrejenih in se pri tem poslužujejo morda trenutno svoje nejevoljnosti, ki pa ne more in ne sme biti merilo in izhodišče za reševanje takih in podobnih nesoglasij.

Vsi imamo določene pravice in dolžnosti ter jih moramo dosledno tudi uresničevati v dobrobit celotnega našega kolektiva in ne le posameznikov, ki želijo nekatere probleme prikazovati v nepačni luči in jih pozneje tudi po svoje reševati. Vsi delamo v enem kolektivu za enako stvar, zato se moramo držati tudi vseh pravil in zakonov, ki veljajo za tako delovanje, saj ne more prihajati do tega, da si sodelavci na svojih delovnih mestih na vse načine kljubujejo in tako skušajo reševati določene probleme, ki mnogokrat sploh niso problemi, ampak nepremišljeno reševanje določenih sporov v proizvodnji.

Nujno potrebno bo urediti naše notranje odnose v temeljnih organizacijah združenega dela na podlagi konkretnega samoupravljanja in povečane odgovornosti, discipline in reda.

Ko smo sedaj sprejeli naš Statut, smo sočasno sprejeli obveznosti, s katerimi nas ta obvezuje in katerega smo dolžni izvajati, pa urejati notranje odnose tako kot nam jih je zasnoval. Tisti, ki so doslej skušali reševati nekatere probleme in nesoglasja na svoj način — bodo morali svoja pota vsekakor spremeniti ali pa jim ne bo mesto med tistimi, ki si prizadevajo ustvariti čimvečjo produktivnost in utrditi delovno disciplino. Naj bo kdorkoli in katerikoli — nikakor ne bomo in ne smemo dovoliti delovne nediscipline in neodgovornosti, saj nas vse to krepko rine nazaj.

Nikakor pa to ni perspektiva za naš bodoči napredek.

S takim lagodnim delom, kot ga dosedaj opravljamo, resnično ne bomo prišli daleč in se nam bo vse še krepko maščevalo, saj ne bo vedno tako, da bi tudi za neodgovorno delo dobivali poln osebnih dohodkov. Prav gotovo nas bo vse spametovalo takrat, ko bo prepozno in ko bomo skušali iskati krivca za tako stanje druge, kot pa med nami.

Vsekakor je še čas, pa tudi naša dolžnost, da vse dosedanje anomalije čimprej odpravimo in se vključimo kot konstruktivni kolektiv in dobri sodelavci v nove medsebojne odnose, pa pozabimo na preteklost in se resno soočimo s sedanostjo in prihodnostjo; ta naj bi nam prinesla kaj boljšega in bolj konkretnega v naših nadaljnjih prizadevanjih za povečanje proizvodnosti in za boljše medsebojne odnose!

Franc MEŠKO

RAZPRAVA O SKLEPNIH DOKUMENTIH OSMEGA KONGRESA ZSS

17 (sedemnajst) sklepov — solidna osnova za preverjanje naše aktivnosti

V času od 7. do 8. novembra 1974 bo v Celju osmi kongres zveze sindikatov Slovenije, na katerem bodo obravnavali vrsto aktualnih vprašanj in sprejeli vrsto sklepov, s katerimi bo v marsičem poživljena aktivnost sindikatov v Sloveniji.

Brez dvoma bo osmi kongres slovenskih sindikatov v Celju pomenil sklepnih del nekakšnega »sindikalnega referenduma« o predloženih kongresnih listinah. Prav zaradi tega je več kot nujno, da članj v temeljnih oblikah svoje organiziranosti izrazijo mnenje o bodoči akcijski usmeritvi svoje organizacije.

Tako je bilo povedano na posvetovanju s predsedniki občinskih svetov zveze sindikatov, ki je bil koncem septembra v Ljubljani, kjer so tudi poudarili in se dogovorili o tem, kako bo več kot pet tisoč osnovnih organizacij sindikata v TOZD z več kot 600.000 člani izvedlo pred kongresom javno razpravo o dokumentih za osmi kongres ZSS.

Preden nadaljujem o naših nalogah pred kongresom, želim poudariti še to, kar je bilo povedano tudi na tem posvetovanju: v nobeni osnovni organizaciji nikakor ne bismo priti do tega, da bi zaradi takoiimenovane preprostosti bila javna razprava izvedena le v izvršnih odborih, kajti ti nikakor ne morejo prevzeti kakršnegakoli pooblastila od članstva, da bi namesto njega dopolnjevali in predlagali določene spremembe predloženih dokumentov za osmi kongres ZSS. Zaradi že navedenega moramo preiti na konkretna področja, o katerih želim danes več zapisati, vsekakor pa se bomo o tem seznanjali tudi v naslednjih številkah našega tovarniškega glasila, ki mora vse naše proizvajalce in samoupravljalce temeljito in konkretno seznaniti z vsem, kar je najbolj bistveno in važno, pa pomembno za slehernega člana sindikata v TGA Kidričevo!

Zato bomo danes skušali na kratko pregledati osnutke predlaganih sklepov 8. kongresa zveze sindikatov Slovenije. Teh je namreč kar 17 (sedemnajst) in so vsi tako pomembni in važni, da domala ne vemo, za katere bi se najprej odločili.

Najprej se bomo seznanili s konkretnimi naslovi teh sklepov, da bodo člani sindikata lahko razmislili o tem, kaj je

trenutno najpomembnejše in o čem bo potrebno kaj več spregovoriti na bližnjih sindikalnih sestankih. Vsekakor pa bi najprej priporočal vsem članom delovne skupnosti, predvsem še tistim, ki se za sindikalno delo bolj zanimajo, da si nabavijo prilogo DE z dne 21. septembra 1974 — »SINDIKATI« št. 16, v kateri so vsi ti materiali zelo konkretno in temeljito obdelani.

Ob tem, ko člani naših vodstev sindikatov in organov samoupravljanja dobivajo DE, bi bilo dobro, če bi se tudi ostali člani v čimvečjem številu naročili na DE, saj bi bili tako najbolj konkretno seznanjeni z različnimi pomembnimi in važnimi dogodki.

Tako nam 16. številka »SINDIKATOV«, priloge DE, tokrat najprej prinaša Sklep o sprejemu in razglasitvi Statutarnega dogovora, Statutarni dogovor o organiziranosti in delovanju sindikatov in zveze sindikatov v SR Sloveniji, osnutke sklepov 8. kongresa zveze sindikatov Slovenije za javno razpravo, komentar generalne sekretarke republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Ivanke VRHOVČAK o sklepnih dokumentih osmega kongresa ZSS in odlok o delegatski sestavi in načinu izvolitve novega republiškega sveta in nadzornega odbora ZS Slovenije.

Če torej povzamemo nekaj iz materialov DE, v kateri je omenjena priloga, moramo kar povedati, da bo osmi kongres zveze sindikatov Slovenije zasedal v času, ko se ponovno srečujemo z mnogimi problemi, ki nas vse bolj tarejo in nam ustvarjajo negotovost.

Pa torej pogledjmo, kakšni so osnutki sklepov osmega kongresa ZSS in o čem bomo morali razpravljati, na dati svoje predloge in pripombe. V razpravo je posredovanih 17 sklepov 8. kongresa ZSS. Ti se nanašajo na naslednja področja:

1. Nadaljnje razvijanje samoupravljanja delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela (velja tudi za druge OZD).

(Nadaljevanje na zadnji str.)

V TEJ ŠTEVILKI — IMPOL IZ SLOVENSKE BISTRICE — V SLIKI

Naš fotoreporter Stojan Kerbler, dipl. ing., je obiskal sosednje podjetje — IMPOL iz Slovenske Bistrice. V tej številki Aluminija vam predstavljamo nekaj detajlov iz proizvodnje v tem podjetju; zaradi tehničnih razlogov smo bili primorani fotografije razporediti po vsej številki, čeprav smo vam sprva želeli ta kolektiv predstaviti v posebni rubriki »Tokrat — IMPOL — v sliki«. Bralce Aluminija naprošamo za razumevanje!

—sk

Zgodba o kuhanem črvu

Komurkoli rečemo, da ima ČRVA v glavi, ga uvrščamo takoj v posebno kategorijo. Človek in črv si že od nekdaj nista prijatelja. Vzrok za tovrstno medsebojno nenaklonjenost je veliko. Ne bi bilo prav, da bi jih našteval. Zato je na našem kontinentu tako malo ribičev — nočejo imeti opravka s črvi. Na nekaterih kontinentih pa so ČRVI prava specialiteta, katera spada k vsakodnevni obroku. Kako pa je pri nas?

Zgodilo se je v neki jedilnici v SRS, ko so delavci dobili obrok tople malice. Tega dne so kuharice v kuhinji pripravile svinjski paprikaš s testeninami. Hudojni jeziki so to takoj komentirali po svoje, češ, da hočejo opravičiti visoko ceno obroka. Delitev malice je potekala v dobrem razpoloženju, pa je neki delavec prišel na vrsto in zaprosil tovarišico delivko, da mu da samo svinjski paprikaš brez testenin. Zelja mu je bila izpolnjena.

Od tukaj naprej pa se prične naša zgodba »o kuhanem črvu«. Človek se je takrat soočil s svojim gnusnim sovražnikom, ki ga niti v snu ne mara videti, kaj šele v porčiji. Brez besed je odložil jedilni pribor, na katerem je vgravidano: »ukradeno tu«, nakremžil obraz in odrihnil porčijo od sebe. Vsi prisotni v jedilnici so opazili, da je nekaj narobe. Pričeli so odlagati žlice in odrivati svinjski paprikaš.

Vsak bi takoj pomislil, da so se kolektivno odločili za gladovno stavko. Toda tu je bil ČRV. Kdo bi si mislil, da lahko tako mali 5 mm dolg črv napravi tako nerazpoloženje. Tisti, ki pa so imeli bolj slabe želodce, so jo na vrat na nos ucvrili iz jedilnice. Nekdo je tolažil prisotne: »Tovariši, kam pa pridemo, če bomo zaradi vsakega ČRVA, ki je znal priplavati na površje, odklanjali hrano.«

Ni prav, da so prizadeti takoj obvestili vodstvo in to ustrezne organe. Vse je maratonski plavalec izredno zanimal. Ubogi kuhani ČRVEK je tako že po eni uri vandral od enega do drugega direktorja. Škoda, da nisem videl njihovih obrazov.

Ni prav, da bi vsakega ČRVA tako obsojali, saj revež nima toliko naravnih sposobnosti, da bi se ubranil mučenja, kot je bilo kuhanje v vrelem »svinjskem paprikašu«.

Preiskovalni mehanizem, ki ga je pogajal kuhani ČRV, je naglo deloval. Naslednjega dne so stavgajoči dobili zelo vpluden dopis; nekatere odstavke citiram: »Ne izključujem možnosti, da bi bil ČRV v testeninah, kar je mogoče, ker je nemogoče, da bi kuharica pogledala v vsako luknjo makarona.«

Ne daj bog, da bi se tako res moralo dogajati, saj bi se v tem primeru krepko dvignila cena malice in bi verjetno bila ta cenejša, če bi jo vsak dan vozili iz beograjskega hotela »JUGOSLAVIJA« s posebnim letalom.

Zelo zanimiva tema za zoologe. Tem bi postavil le eno vprašanje: »Kako je uspelo obtoženemu ČRVU, da se je preselil iz vročega krova, v katerem so se kuhale testenine, v paprikaš, ki se je kuhal v drugem zaprtem kotlu. Morda se je zgodil čudež.«

Najboljša obramba pa je — napad. Zato ponovno citiram dopis: »Zato mislim (nekdo misli): opravičeno sumimo, da je bilo to podtaknjeno.«

Spretno rečeno SABOTAŽA! Toda nepremišljeno! Delavec, ki se je srečal s ČRVOM, je osumljen, da je vzedil ČRVA — verjetno doma in ga vrgel v lastno porčijo. Zakaj? Mar zato, da bi ostal brez malice?

Ha, ha, bi rekel celo Butalci, kateri so vspičili že marsikatero šegavo na lasten račun. Butalci bi zadevo s črvom rešili takole:

Napisali bi parolo: ČRVOM V HRANI PLOVANJE PREPOVEDANO — ČRVOM VSTOP PREPOVEDAN! (seveda v kuhinjo) UŽIVANJE HRANE Z ODPRTIMI OČMI JE STROGO PREPOVEDANO. Itd.

(erc)

OTROKOVO ZDRAVJE JE ODVISNO OD NJEGOVE PREHRANE

Prehrana je važna v življenju slehernega človeka. Toliko pomembnejša je za otroka, katerega mora hrana ustvarjati tudi pogoje za pravilno rast in razvoj, ne pa samo za vzdrževanje življenja in delovne sposobnosti kot pri odraslem. S prehrano otroka se ustvarjajo pogoji za zdravje odraslega.

Pri razmišljanju o prehrani otroka seveda ne moremo mimo nekaterih osnovnih dejstev: vsak otrok je enota in ima svoje potrebe po hrani; vsak otrok živi v svojem okolju z njegovimi življenjskimi navadami in možnostmi. Zato ne moremo hraniti vseh otrok po istem nespremenljivem vzorcu. Držimo se osnovnih načel, ki jih veda o prehrani nenehno dopolnjuje. Vsakemu otroku naj bi bilo omogočeno, da bi imel sebi primerno prehrano.

Prehrana otroka se začne s prehrano noseče žene. Dokler raste plod v materi, dobiva od nje vse pomembne prehranske sestavine, če jih seveda mati premore. Medtem se v otrokovem organizmu razvijajo vsi tisti organi in njih funkcije, ki opredeljujejo njegovo telesno in duševno rast in razvoj v vseh starostnih obdobjih ter njegovo sposobnost za obrambo pred škodljivimi vplivi. Iz tega sledi, da je prehrana nosečnice osnovnega pomena za zdravje otroka tudi po rojstvu.

PREHRANA DOJENČKA

Moto: Dojenčka se hrani z mlekom in poljubi — Shelley

Hranjenje dojenčka označuje pole gdrugih, že navedenih činitelev dejstev, da je funkcija prebave in presnove v tem starostnem obdobju še nezrela. Danes je že vsaka mati pri nas prepričana, da dojenčkova prehrana zahteva posebno pozornost in se obrata na zdravstvene delavce po nasvete in pomoč.

V prehrani dojenčka pomeni novorojenček — ob nedonošenku — še posebno obdobje. V tej starosti se odloča, ali bo mati otroka dojila — ga hranila naravno; ali pa ga bo zalivala in — hranila umetno.

kote, iskanje dojke na dotik lica in sesanje na dotik prsne bradavice z usti. Sesanje postane intenzivno, ko pride bradavica v dotik s korenem jezika globoko v otrokovih ustih. Važni za uspešno dojenje so prvi dnevi po rojstvu otroka. Tedaj potrebuje mati, zlasti tista, ki ima prvega otroka, pomoč sestre pri uvajanju dojenja. Ze prvi dan za minuto ali dve pristavi otroka k prsim, drugi in tretji dan pa pogosteje in za dalj časa. Tako postaneta otrok in mati ob dojki že spretna, ko tretji ali četrti dan mleko steče. Dodajanje mlečnih preparatov v tem času zelo negativno vpliva na vzpostavitev dojenja. Tur opozarja, da nizek padec porodne teže in njena hitra vzpostavitev niso primerni pokazatelji dela na postaji za novorojenčke. V prvih dneh se zaradi prepustnosti sluznice posrka nerazgrajena beljakovina kravjega mleka, kar je lahko vzrok alergijskim pojavom.

dr. Zdenka Humar

Za uspešno dojenje je važen tudi življenjski režim žene. Kakovostna prehrana in zadostna količina tekočine gotovo pripomoreta k zadostnemu izločanju mleka. Prav tako potrebna pa je sproščenost in zaupanje v lastne sposobnosti za dojenje. Prevelik telesni napor matere ovira izdatnost dojke. Nega in hranjenje otroka morata prve mesece po rojstvu imeti prednost med vsemi drugimi dolžnostmi. Zaposlena žena dobiva v ta namen porodni dopust in naj ga za to tudi uporablja zdravju svojega otroka v prid. Druge gospodinjske dolžnosti morajo stopiti v ozadje, tudi če dom ni tako urejen kot običajno. Pri teh opravilih lahko drugi člani družine mladi materi izdatno pomagajo.

Prednosti dojenja so za otroka in tudi za mater očitne. Otrok dobi mleko, ki je po sestavi, čistosti, sterilnosti in temperaturi naj-

jati prezgodaj, v nobenem primeru pa ne prvi teden, če je otrok zdrav. Če je dojka prvi teden preskopa, dodajamo sladkorno vodo oziroma blag čaj s 5% sladkorja in čakamo, da se dojenje v celoti vzpostavi. To se dostikrat zavleče do tretjega tedna. Seveda po prvem tednu pomagamo otroku mimo tega časa z mlečnim dodatkom.

Ritem hranjenja, to je število obrokov in presledka med obroki, si vzpostavi otrok sam, po navadi že prve tedne življenja. Nočni obrok opušta po izpolnjenem prvem mesecu, lahko pa se zavleče vse do tretjega meseca.

ZALIVANJE

Kadar se zgodi, da mati nima mleka, dojenčka zalivamo, se pravi, da mu dajemo kravje mleko oziroma mlečne pripravke. Tudi novorojenčka hranimo umetno, če ni materinega mleka, pa čeprav ni donošen.

Ob pripravljanju umetnega obroka upoštevamo zlasti naslednje:

1. Mleko oziroma mlečni pripravki, ki jih uporabljamo, morajo biti kakovostni, ko jih nabavimo. Embalaža mora biti nedotaknjena. Prepričajmo se, kdaj so bili pripravljani, saj morajo po predpisih imeti naveden datum proizvodnje in kako dolgo so uporabni.
2. Hraniti jih smemo toliko časa in na tak način, kot navaja proizvajalec.
3. Pripravljamo jih v prekuhani posodi in s prekuhanim priborom ter polnimo v prekuhane stekleničke, na katere natakemo prekuhane dudke. Pripravljanje se moramo prej naučiti. Če uporabljamo mlečne preparate, jih pripravimo za vsak obrok sproti. Če uporabljamo mleko, ga pripravimo za ves dan. Hranimo ga na hladnem prostoru, najbolje v hladilniku, če ga imamo. Zmrzniti ne sme. Pred uporabo mleko pogrejemo. Ne hranimo ga nikoli za naslednji dan. Ostanek nezaužitega obroka zavržemo.
4. Pri hranjenju po steklenički je večja možnost, da dajemo hrano mehanično in je otrok pri tem ogoljufan za toplo materino naročje.

Menimo, da je zalivanje dojenčka kakovostno, če je otrokov razvoj enak in struktura njegovega telesa enaka kot pri dojenčku, — če umetno hrano dobro prenaša, — če dobi z njo optimalno količino bistvenih sestavin, — če je brez klic.

Znano je, da je kravje mleko po sestavi drugačno od materinega. Kravje mleko vsebuje veliko več beljakovin, ki se razen tega razlikujejo od beljakovin ženskega mleka. Presnavljanje take količine beljakovin močno bremeni zlasti ledvice malega in nezrelega dojenčka. K temu pripomore še velika količina soli v kravjem mleku. Pomagamo si tako, da mleko razredčimo z vodo; ker smo s tem izgubili nekaj kalorične vrednosti takega mleka, mu moramo dodati ogljikove hidrate in tudi maščobe — predvsem rastlinskega izvora. Beljakovina kravjega mleka je težje prebavljiva kot beljakovina ženskega mleka zaradi razlik v sestavinah. V želodcu se grobo sesiri in s tem otežuje prebavo. Če je pa mleko pasterezirano ali homogenizirano oz. so mu dodani ogljikovi hidrati, se tudi beljakovina kravjega mleka drobno sesiri. Zaradi različnih količin nekaterih vitaminov in rudnih je treba v pripravke iz kravjega mleka nekatere od njih dodati.

Zelo važno je, da je mleko čisto in brez klic. To še posebej velja za hranjenje v ustanovah, hospitalih in varstvenih zavodih, kjer je pot od priprave do potrošnika otroka dolga.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Kako režemo pločevino?

Odrezkov pločevine ne smemo puščati, da rastejo v višino, se zvijajo in opletajo, kar je lahko nevarno!

NAP A Č N O !

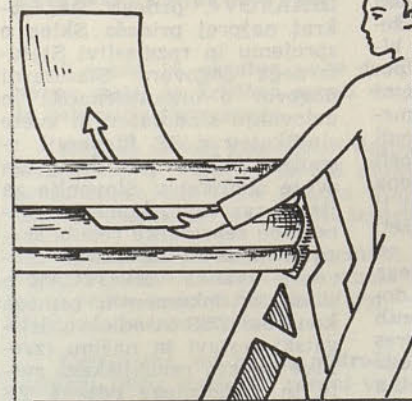
Odrezke pločevine navijamo nazaj in jih po potrebi odrezujemo!

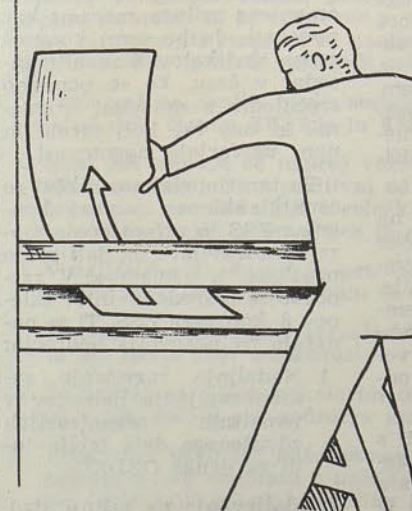
P R A V I L N O !

Zvijanje pločevine

NAP A Č N O !

P R A V I L N O !

Obdelovance ne smemo z roko usmerjati preblizu vstopnih odprtih valjev, ker sila lahko potegne prste in jih občutno poškoduje.

Ko obdelovalec izstopa iz stroja, ga je treba prijeti in voditi v smeri izstopanja. Le tako ravnamo varno, da sila ne povleče prstov.

Iz Impola: skladišče surovine

DOJENJE

Dojenje je naravna prehrana, saj ima žensko telo za to poseben organ, dojko, ki ima v prvi vrsti samo to funkcijo. Materino mleko je od vsega začetka prilagojeno otrokovim potrebam in njegovim prebavilom. Zato je v prvih mesecih najbolj kvalitetna in varna prehrana dojenčka. Žena se pripravi na dojenje v nosečnosti. Spozna funkcijo in nego dojke. Izve, da zaskrbljenost zavira izločanje mleka, s čimer lahko vpliva na izdatnost dojke. Spozna težave, ki se lahko pojavijo ob začetku dojenja in kako bo ravnala v takem primeru. Seznanen se s tehniko dojenja, da bo lahko pomagala otroku v prvih dneh, čebo nespreten.

Narava pripravi otroka tudi na sesanje pri prsih s tem, da se mu izoblikujejo ustnice, jezik in ustna duplina tako, da so odlični sesalni aparat; tega sprožijo v funkcijo določeni refleksi — odzivi na določene dražljaje. Ti dražljaji so predvsem občutek la-

bolj kakovostno in je takoj na razpolago. Pri prsih zadosti svoji potrebi po sesanju in ne potrebuje dudke. Dobi pa tudi stik z materinim toplim naročjem in njeno nežnostjo, ki mu daje občutek ugodja in poraja v njem občutek varnosti, ki mu je potreben vse življenje.

Otrok ima manj prebavnih težav in manj bolezni na prebavilih. Dojenčki niso tako debeli kot zalivančki, kar ima tudi določene prednosti. Dojenje otroku pomaga do večje odpornosti proti infek-

tom. Ko se dojenje uteče, mati ob dojenju uživa v zavesti, da daje svojemu otroku nekaj, kar zmora samo ona. Uspešno dojenje zadovoljuje otroka, kar pri materi poveča voljo za dojenje. Tako se sklepa krog v obojestransko zadovoljstvo in korist.

Če ima mati premalo mleka, pokrivalo primanjkljaj s kravjim mlekom oziroma z mlečnimi pripravki. Te ga mu ne začnemo da-

Uveljaviti sistem resnične neposrednosti

V predzadnji številki »Aluminija« ste lahko zasledili tudi sestavek, ki je govoril o tem, kako lahko pride delegacija do podatkov in raznih informacij v delovni organizaciji ali v temeljni organizaciji združenega dela.

Danes bom skušal na najbolj preprost in vsem razumljiv način opisati, kaj je krajevna skupnost, o usposabljanju delegatov krajevnih skupnosti, o čemer je bilo precej govora tudi na seminarju o usposabljanju delegatov v Ljubljani in o čemer je govoril tovariš Savin Jogan, ki je zelo nazorno in konkretno prikazal to, kako lahko na najboljši način usposabljam delegate v KS.

Če bi kot prvo postavili vprašanje, kaj je sploh krajevna skupnost, bi hitro in enostavno dobili odgovor, da je to samoupravna skupnost, da je to odprta skupnost in podobno. Prepričan sem, da nam je znano to, da se je o krajevni skupnosti govorilo že v okviru priprav za novo ustavo in da je že v osnutku bila krajevna skupnost postavljena kot samoupravna skupnost, v kateri se delovni ljudje samoupravno organizirajo in povezujejo z drugimi samoupravnimi skupnostmi in organizacijami, da bi skupaj uresničevali svoje potrebe in interese, pa po svojih delegatih sodelovali pri odločanju o vprašanih skupnega pomena v občini, skupnostih občin in širših skupnostih.

Če torej govorimo o samoupravni skupnosti, potem lahko mirno rečemo, da ljudje v krajevni skupnosti neosredno odločajo predvsem o neposrednem zadovoljevanju svojih potreb na področju medsebojnih odnosov v naselju in urejanju naselij, otroškega in socialnega varstva, izobraževanja in kulture, splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, pa še in še.

Če bi hoteli povedati nekaj besed o odprti skupnosti, potem bi dejali, da gre pri tem predvsem za to, da za njen razvoj, program in njene naloge niso zainteresirani samo tisti ljudje, ki delajo in živijo v določeni krajevni skupnosti, ampak, da zajema tudi delovne ljudi v organizacijah združenega dela, ki poslujejo na območju take krajevnosti, pa čeravno ti delavci niso samo iz te krajevnosti, pa tam delajo.

Prav gotovo je bilo o tem vprašanju že mnogo napisanega in povedanega, kar pomeni, da so naši proizvajalci o tem tudi dobro seznanjeni. Verjetno je nekaj drugače pri vprašanju, ki govori o usposabljanju delegatov v krajevni skupnosti. Kot sem že omenil, je na seminarju o usposabljanju delegatov letos v Ljubljani o tem največ govoril tovariš Jogan. Zato tudi povzemamo iz njegovega predavanja nekaj značilnih, pomembnih in koristnih misli.

Kot smo že poudarili, gre pri krajevni skupnosti za njeno drugačno organiziranost in položaj. Krajevna skupnost namreč ni več »podružnična« občina ali organizacija, ki bi bila v vsem odvisna zgolj od navedene občinske skupščine. Krajevna skupnost je zdaj odprta skupnost, ki svoje skupne interese, kot smo že navedeli, razrešuje ob sodelovanju z drugimi krajevnimi skupnostmi, s TOZD, interesnimi skupnostmi in občino.

Drug vidik pojmovanja krajevnosti skupnosti kot odprte krajevnosti pa se kaže v dejstvu, da je KS postavljena v celotnem sistemu po svoji možnosti vplivanja bistveno širše kot doslej, ko je bila ustavno onredeljena samo kot oblika uresničevanja samoupravljanja ljudi v občini. Zdej je namreč postavljena ne glede na meje občine, da skozi delegatski sistem realizira svoj vpliv tudi na občinsko skupščino, na širše skupnosti, skratka: opredeljena je kot presečišče družbenoekonomskih interesov in urejanja konkretnih življenjskih potreb ljudi, odgovorna je za urejanje širših družbenih zadev in kot taka tudi opredeljena v celotnem sistemu kot ena od temeljnih samoupravnih skupnosti skupaj s TOZD. Kar se tiče povezovanja KS in TOZD po delegacijah je povsem razumljivo to, da bodo morali člani delegacije TOZD, ki prebivajo v določeni krajevni skupnosti, vsaj v glavnih črtah biti seznanjeni s temeljno problematiko krajevnosti skupnosti, prisotni bodo morali biti pri oblikovanju razvojnih programov KS itd., če bodo hoteli do-

seči, da se na kvalificirani način udeležujejo razprav in vplivajo na odločanje o reprodukciji oz. o namenjanju določenih pogojev ali sredstev TOZD za zadovoljevanje posameznih potreb v KS.

Ker se je za razliko od dosežanega stanja, ko je bilo v organih KS razmeroma malo ljudi iz neposredne proizvodnje, ta situacija po volitvah bistveno spremenila, bo nedvomno treba doseči tudi obratni tok seznanjanja; tako bo zlasti v celotnem procesu izobraževanja in informiranja delegatov treba zagotoviti, da bi, na primer, v razne oblike izobraževanja, zlasti konkretnega usposab-

(Nadaljevanje na zadnji str.)

VRSTA AKTUALNIH PROBLEMOV V KRAJEVNI SKUPNOSTI KIDRIČEVO

Predvsem objekti družbenega standarda

Problem stanovanjske gradnje v Kidričevem, gradnja nove vojašnice na območju KS, gradnja rekreacijskega centra — II. faza, sanacije restavracije — družbene prehrane — in zahteva verske skupnosti za gradnjo nove cerkve v Kidričevem — so bile najvažnejše točke dnevnega reda skupnega sestanka vseh vodstev družbenopolitičnih organizacij in članov zveze komunistov krajevnosti Kidričeve, ki je bil 5. avgusta 1974 v avli dvorane TGA v restavraciji.

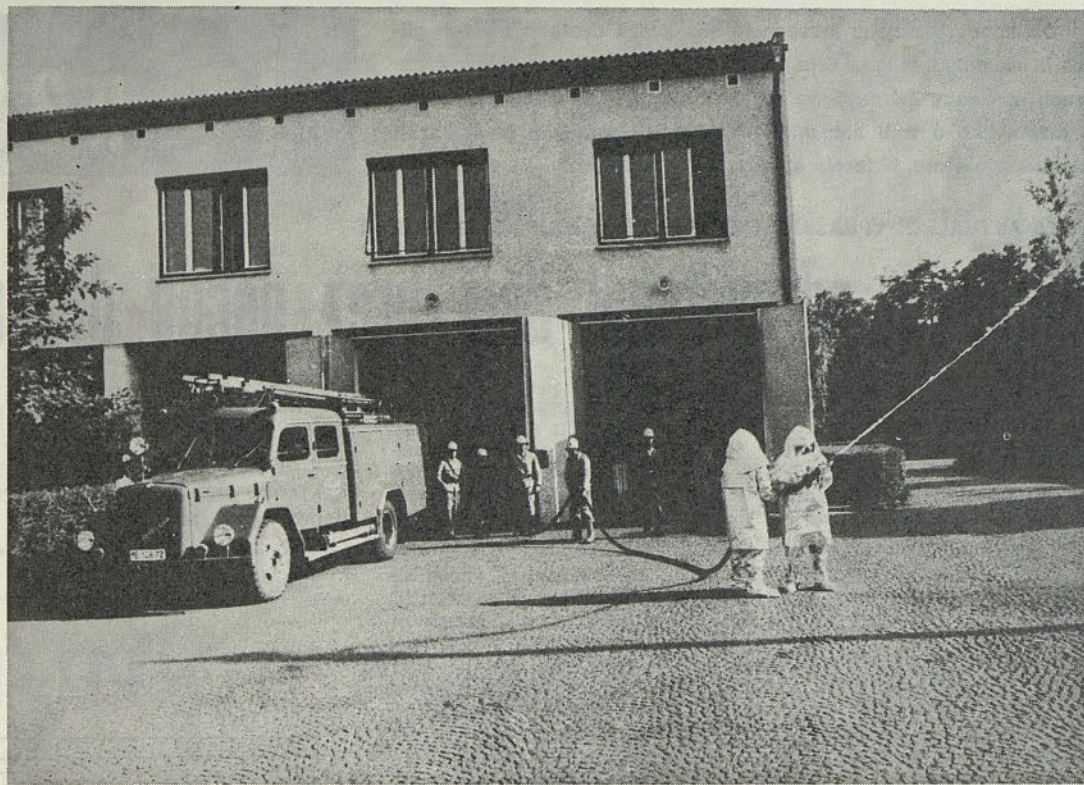
Čeprav so domala vse točke dnevnega reda bile informativnega značaja, razen zahteve verske skupnosti, pa je vseeno dobro, da se z vsem seznanjeni sleherni član naše delovne skupnosti, saj so domala vsa vprašanja neločljivo povezana z našim skupnim delom v tovarni.

Čeprav smo že seznanjeni o bodoči stanovanjski izgradnji v Kidričevem, skušajmo to aktualno in vedno prisotno vprašanje obdelati še enkrat.

Predsednik KS Anton Kosi je takoj uvodoma seznanil prisotne o bodočih načrtih in med drugim poudaril tudi to, da v Kidričevem že precej časa ni bilo zgrajeno nobeno stanovanje, da sploh ne govorimo o preteklosti, ko so nekateri menili, da se v tej industrijski coni ne sme več graditi. Danes smo prisotni vse večji aktivnosti in dejavnosti tudi na tem področju, saj je znano, da ima KS v Njivercah precej parcel, katere je že vse odprodala, medtem pa že tudi nabavila nove, na katerih bo skupno zgrajenih okrog 120 stanovanjskih enot. Poleg tega bomo med četvorčki gradili tudi družbena stanovanja, saj je znano, da je DS TGA odobril predlog za gradnjo 40 vrstnih hiš, kar je tudi sprejeto. Te hiše bi naj gradilo gradbeno podjetje PIONIR iz Novega mesta, ki je že pravi mojster za tako tipsko vrstno gradnjo hiš, katere lahko vidimo marsikje okrog, predvsem še v Radencih in Radgoni.

Tudi naš sindikat je tako gradnjo in predlog v celoti podprl — DS TGA tudi sprejel skleno o tej graditvi v skupni vrednosti 8.000.000 din; pričakujemo pa, da bi naj ta stanovanja bila vselejva že do začetka junija prihodnjega leta.

V razpravi, ki je sledila, je bilo noudarjeno, da bo potrebno misliti tudi na gradnjo ostalih objektov na območju KS, saj se bo število stanovalcev močno povečalo s predvideno družbeno in individualno gradnjo. Tako je

Gasilske vaje

bilo izraženo tudi mnenje, da bi naj bil urbanistični načrt kompleten in da bi resnično gradili poceni stanovanja, ki bi naj bila namenjena družinam z nižjimi OD in mladim družinam. Bila pa je še omenjena cena za taka stanovanja, ki bi naj znašala okrog 260.000 dinarjev za 3-sobno stanovanje s centralno kurjavo in ostalim.

V nadaljevanju je bilo podano informativno poročilo o tem, da bodo na območju KS Kidričeve gradili novo vojašnico za potrebe JLA. Vzrok za tako gradnjo je tudi znan in jasen, saj vemo, da bo v prihodnosti gradnja hidroelektrarne Srednja Drava II, ki bo ustvarila velik jezik in bo poplavila precejšen del zemljišč. Svet KS je omenjeno lokacijo že odobril, pa tudi vsi prisotni na sestanku so posredovano informacijo potrdili.

Zelo živahno so razpravljali tudi o tretji točki dnevnega reda, v kateri je bilo govora o izgradnji II. faze rekreacijskega centra v Kidričevem — ob že sedaj obstoječem letnem kopalnišču. Franček KRAJNC, ki je tudi predsednik odbora za uresničevanje II. faze rekreacijskega centra, je povedal, da je I. faza končana s tem, ko je bila izkopana jama za bazen olimpijskih izmer in da predstavlja II. fazo, razumljivo, denar. Medtem je KS zagotovila 1.000.000 din, ostalo pa bi morali še najti. Zato so zaprosili naš kolektiv za 2.000.000 din, o čemer so razpravljali DS v TOZD in tudi vemo, da je bil potrjen predlog naše sindikalne organizacije; tej pa nekateri prigovarjajo in se s tem ne strinjajo.

No, kako bo s temi sredstvi, še ni znano, prav gotovo pa se bomo ob tem še ustavili, ko bo vse znano!

Seveda je bilo o tem vprašanju še precej razprave, predvsem zato, ker gre tudi za sredstva za izgradnjo turističnorekreacijskega centra v Ptujju, ob katerem je še vsaj sedaj mnogo nerazčiščenega.

Člani samoupravnih organov v TOZD so poudarili, da so za izgradnjo rekreacijskega centra v Ptujju, kjer živi precej naših delavcev, vendar pa mora biti dokumentacija taka, da bo za vse sprejemljiva, kajti nihče več ne želi, da se pred delavci, ki se odrekajo svojemu dinarju, skrivajo razni neprijetni dogodki, ki bolj škodujejo kot koristijo rešitvi tega večletnega problema.

Za Kidričevo so menili, da so pogoji taki, da je nujno potrebno uresničiti tudi drugo fazo, saj se je že doslej pokazalo, kako nujna je gradnja takega plavalnega objekta, kar je pokazala tudi nedavna plavalna šola za otroke in odrasle v Kidričevem. Vsi prisotni so podprli prizadevanja krajevnosti in sindikata, saj so taki objekti ne le nujno potrebni, ampak še kako pomembni za rekreacijo delavcev po njihovem napornem delu v tovarni.

Ko je stekla razprava o sanacijskem programu restavracije ali obrata družbene prehrane, je bilo takoj spoznati, da so se navzoči zavzemali za trezne in tehtne sklepe, pa menili, da je potrebno ta problem čimprej rešiti; vsekakor pa predlog, ki govori le o zvišanju cen toplemu obroku in skrajšanem delovnem času v točilnici ali celo za ukinitve restavracije, nikakor ne rešuje tistega, kar si večina želi. Tak predlog tudi ne more biti realna osnova za reševanje tako prisotnega aktualnega problema, saj sploh ne bi smeli dovoliti ukinitve topllega obroka, katerega naš delavec še kako potrebuje, niti zapreti edine restavracije, ki posluje ob nedeljah in praznikih. Potrebno je urediti topel obrok takšen, kot ga imajo drugod (na primer v IMPOL v Slovenski Bistrici, kjer smo se lahko prenricali, kako kvaliteten obrok imajo tam delavci in to celo tri vrste hrane).

Treba je torej pogledati tudi okrog sebe in prevzeti tisto, kar je koristno in sprejemljivo za naše pogoje, ne pa kar na oko, kot kaj radi rešujemo določene probleme pri nas. Zato so že o tem razpravljali IO OOS v TOZD, ki bodo poslali svoja stališča, predloge in mnenja glede tople malice in točilnice. Zato kaj več o tem prihodnjič, ko bo zanesljivo že več znanega o tem, kako in kaj za naprej.

Kar zedava peto točko dnevnega reda, bi morda le poudaril tisto najpomembnejše v tem trenutku, to pa je enoten sklep, da gradnja cerkve v Kidričevem ni potrebna, niti se ne strinjamo, da bi v industrijskem naselju, kjer živijo pretežno delavci iz TGA, gradili objekt, ki ni potreben; saj je v neposredni bližini dovolj takih objektov, na primer v Hajdini, Lovrencu in tudi podružnična cerkev v Kungoti, kar pomeni, da se vsi tisti, ki se želijo udeleževati verskih obredov, lahko teh udeležujejo v omenjenih cerkvah.

Vendar pa je potrebno vseeno omeniti o gradnji oziroma zahtevi verske skupnosti za gradnjo cerkve v KS Kidričevo. Ko so lani v Kidričevem ustanovili župnijo, je tej takoj sledila tudi zahteva po gradnji cerkve in župnišča v tem kraju. Zanimivo pri vsem pa je to, da KS do danes še ni bila posredovana taka zahteva ali prošnja, da pa je bila po župnijskem uradu poslana v Ptuj na versko komisijo.

Vsekakor ne kaže polemizirati o teh materialih, v katerih je bilo tudi nekaj stvari, ki niso povsem resnične, pa je zato omeniti le enotno stališče in sklep tega skupnega posveta, da v Kidričevem ne bodo grajeni taki objekti in da naj tisti, ki želijo opravljati svoje verske obrede (katerih jim nihče ne brani), to storijo v krajih, kjer so že taki objekti.

V delavskoindustrijskem naselju potrebujemo predvsem še vrsto objektov družbenega standarda naših delavcev in se bomo zanje v bodoče tudi borili in potegovali.

Pod točko »razno« je bilo poudarjeno, da je vloga SZDL v Kidričevem mnogo premalo poudarjena in da je potrebno taki neaktivnosti napraviti čimprej konec, pa aktivirati novoizvoljene organe po krajevnih odborih in tudi krajevno konferenco SZDL Kidričevo.

Franc MEŠKO

Ob koncu minulega meseca je bila v avli dvorane tovarne glinice in aluminija skupna seja vseh vodstev družbenopolitičnih organizacij in članov ZK osnovne organizacije »Dravsko polje«; na njej so razpravljali o vrsti aktualnih in zanimivih vprašanj, pa nakazali aktualne probleme, ki tarejo občane v KS Kidričevo.

VRSTA AKTUALNIH VPRAŠANJ NA RAZŠIRJENI SEJI KS KIDRIČEVO

Milica in zdravstveni dom brez nočne dežurne službe – zakaj?

Najprej so se seznanili s sklepi prejšnjega skupnega sestanka in ugotovili, da so do mala vsi sprejeti sklepi bili realizirani ali pa so uresničevani. Predvsem je bilo poudarjeno, da je potrebno realizirati tudi sklep, ki govori o konferenci SZDL Kidričevo, ki pa bo, kot so sklenili, nepreključno v četrtek 17. oktobra 1974 (no, ta čas je že za nami in bomo o njej poročali kaj več drugič).

Tajnik in predsednik KS sta govorila o perspektivnem programu krajevne skupnosti za obdobje 1975 do 1980. Pri tem je bilo jasno poudarjeno, da bodo o vrsti aktualnih in konkretnih problemov spregovorili na zborih občanov in da je sprejetje predvidenega programa odvisno predvsem od volivcev – občanov samih, seveda pa bodo nato o vsem še razpravljali in odločali na zboru delegatov KS.

V nadaljevanju je bilo vsem prisotnim, katerih se je tokrat res zbralo precej iz vseh DPO in OO ZK »Dravsko polje«, povedano, da bodo verjetno v Kidričevem uvedli v šoli celodnevno bivanje otrok, kar pa bo seveda zahtevalo določene spremembe pri kadrih, pa tudi v sistemu dela, saj bi za tako bivanje potrebovali kar 18 oddelkov in še 19 raznih prostorov. Poskrbeti bo potrebno tudi za hrano in počitek za 461 učencev.

Zaenkrat bi tak sistem uvedli le v Kidričevem, Lov-

rencu na Pohorju in v Kungoti pri Mariboru ali v Slovenski Bistrici, saj celodnevno bivanje otrok v šoli zahteva tudi ostale pogoje (razna igrišča, gozd z okolico, kopalni bazeni, pa podobno).

No, o tej zanimivi akciji se bomo natančneje še seznanili.

Ko je nato stekla razprava o položaju mladine v Kidričevem, je tov. Miro Kovač med drugim poudaril tudi to, da so nastale v aktivnosti mladine v KS Kidričevo nasproti prejšnjim letom korenite spremembe, saj so potem, ko so dobili nove prostore, uresničili že vrsto akcij, da pa resnično šepa aktivnost na področju idejnega in družbenega izobraževanja. Poudaril je, da imajo mladi svoj programski svet, ki sproti vsak mesec pripravlja program za njihovo delo, vendar pa v njem pogrešajo nekoga iz vrst DPO in KS. Rečeno je bilo, da mladi niso neaktivni, ampak so le prepuščeni samim sebi. Tudi na zadnji seji v podobnem sestavu je bilo dokazano, da pravi mladinci niso za izgradnjo cerkve v Kidričevem, ker za to ni nobene potrebe. Omejeno je tudi bilo, da je sodelovanje z ostalimi aktivni iz Apač, Kungote in naselja Kidričevo II razmeroma slabo in da ga bo potrebno čimprej izboljšati.

V nadaljevanju so razpravljali še ostali in poudarili, da je v mladinski organizaciji sicer prišlo do določenih sprememb, da pa so mladi še ved-

no dolžni, da iz svojih vrst izločijo take mladince ali mladinke, ki ne sodijo v njihove vrste in jim le kvarijo ugled. Vsekakor jim je potrebno nu-

dit več pomoči po KS, SZDL in ostalih DPO v naselju.

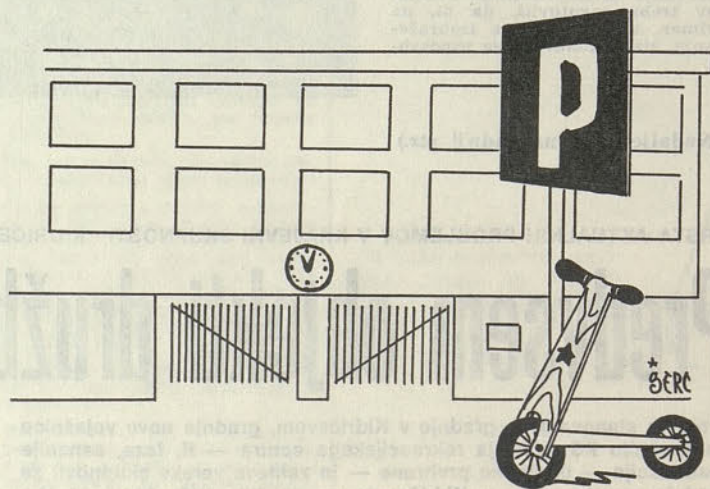
V razpravi je bilo tudi rečeno, da je opuščena dosedanja dežurna služba na postaji milice v nočnih urah, da mi v zdravstvenem domu nočne dežurne službe, kar zelo slabo vpliva na hiter razvoj KS Kidričevo, saj je nekdaš, ko je ta bila mnogo manjša, bila dežurna služba tako na oddelku milice kakor tudi v zdravstvenem domu.

Tako se dogaja, da prihaja ponoči do trenutkov, ko nekdo išče nujno pomoč, pa se ne more nikamor obrniti, ker nima kam klicati in je zato primoran, da gre v Ptuj, kakor ve in zna.

To je le kratek povzetek iz razprave na omenjenem skupnem sestanku; prav gotovo se bomo izčrpnije o vsem seznanili po končani konferenci SZDL Kidričevo, kjer bomo vse nakazane probleme temeljito obravnavali in bodo prav gotovo dani tudi mnogi koristni in rešljivi predlogi, predvsem še za ustanovitev močnega političnega aktiva in uvedbo nočnega dežurstva na OM in v ZD, pa vsekakor tudi o večji družbenopolitični aktivnosti vseh občanov v krajevni skupnosti!

Franc Meško

Iz naše sosesčine

Bodoče parkiranje pred TGA

17 (sedemnajst) sklepov - solidna osnova za...

(Nadaljevanje z 9. strani)

- Naloge sindikatov pri razvijanju samoupravnih interesnih skupnosti.
- Naloge sindikatov za uveljavljanje delavske kontrole.
- Produktivnost dela in sistem razporejanja dohodka v TOZD.
- Samoupravni odnosi pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke.
- Naloge sindikatov na področju planiranja in družbenoekonomskega sistema.
- Utrjevanje socialne varnosti in obvladovanje socialnih razlik.
- Delovne življenjske razmere delavcev.
- Razvoj stanovanjskega gospodarstva.
- Preobrazba vzgoje, izobraževanja in kulture na samoupravnih osnovah.
- Naloge na področju znanosti in kulture.
- Oddih in rekreacija delavcev.
- Organiziranost, kadrovska politika in izobraževanje v sindikatih.

14. Obveščanje in samoupravno komuniciranje.

15. Ljudska obramba in družbena samozaščita.

16. Sindikati in naši delavci v tujini.

17. Mednarodna dejavnost sindikatov in sodelovanje z naprednimi sindikalnimi gibanji.

Iz vsega tega lahko vidimo, da so ti sklepni dokumenti res prava osnova za sprejemanje sprotnih akcijskih programov in določanje njihovih nosilcev na vseh ravneh sindikalnega delovanja — za sprotno kritično spremljanje, kako uspešno uresničujemo sprejete sklepe, in seveda tudi za ugotavljanje politične odgovornosti.

Za organizirano usklajevanje družbenih akcij z drugimi družbenimi dejavniki in seveda za delovanje sindikalnih organizacij na vseh ravneh, da v skladu s sprejetimi dokumenti kongresa sprejemajo lastne delovne programe.

Brez dvoma bomo o kongresu še spregovorili; velja pa omeniti priporočilo, da bi se naj vsi člani sindikata dobro seznanili z vsemi kongresnimi dokumenti in da bi te marljivo uresničevali v vsakdanji aktivnosti.

Franc MEŠKO

Uveljaviti sistem resnične neposrednosti

(Nadaljevanje z 11. strani)

Ijanja delegatov v TOZD, morali na določen način povezati in vključiti tudi tiste delavce in zaposlene iz posamezne organizacije, ki so bili izvoljeni v delegacijo KS. Če to ne bo realizirano, ta sistem ne bo mogel organizirano (usklajeno) delovati, trpel bo zaradi nekoordinacije in bo nepovezan.

Delegati KS, čeprav bodo sicer aktivni delavci v TOZD, ob taki situaciji ne bodo mogli biti prava vez med delavci v delovni organizaciji in KS. To velja tudi zastran informiranja delegatov KS o problematiki, katero obravnava in o njej odloča delavski svet svet TOZD itd.

Verjetno bi morali ves sistem postaviti tako, da bi bil resnično odprt, da bi bil prilagojen konkretnim novim odnosom, katere želimo doseči z delegatskim sistemom, da ne bi izobraževanje in usposabljanje potekalo v ustaljenih okvirih, v nekakšnih predalih, ki bi jih potem samo vertikalno povezovali, ali pa pripravljali delegate, člane delegacije TOZD, le za njihovo delovanje v občinski in republiški skupščini, pri tem pa zanemarili horizontalno obliko povezovanja s tistimi krajevnimi skupnostmi, v katerih delavci te TOZD realizirajo svoje konkretne življenjske interese in potrebe.

To je le delček vsega, kar bi želeli in morali povedati o tem, kako usposabljam delegate v KS; zato menim, da bo o tem potrebno še zapisati v eni od naslednjih števil »Aluminija«.

mf.—

IZDAJA CENTRALNI DELAVSKI SVET
TOVARNE GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ«
KIDRIČEVO

Uredniški odbor:

Franc Vrlič — predsednik, člani: Konrad Rižner, Stojan Kerbler, dipl. ing., Doroteja Puž, dipl. jur., Janez Sukič in odgovorni urednik tovarniškega časopisa Stane Tonejc, dipl. ing.

Tisk: ZGP Pomurski tisk, TOZD Tiskarna, Murska Sobota
Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno.
Rokopisov in slik ne vračamo.

ZAHVALA

Podpisani Stanko KOVAČEC iz TOZD Tovarna glinice se po našem tovarniškem glasilu »ALUMINIJ« najprisrčneje zahvaljujem vsem članom delovne skupnosti, ki so me med boleznijo, katero sem dobil pri nesreči z lugom v Glinici, obiskovali v mariborski bolnišnici in s tem dokazali, da ne pozabljajo na svoje sodelavce. Zahvala velja predvsem tovarišu Martinu Majcenoviču, vodji Glinice — beli del, ki je bil osebno pri meni. Hvala vsem članom ZB, ki so prav tako prišli k meni v bolnišnico, in vsem sodelavcem in sindikalni organizaciji v Glinici, ker so se spomnili na mene!

Še enkrat:
prisrčna hvala prav vsem!

Stanko KOVAČEC I. r.